

Na temelju članka 15. stavak 1. točka d) i članka 26. stavak 1. točka e) Ustava Županije Zapadnohercegovačke («Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke», broj:1/96, 2/99, 14/00, 17/00, 1/03 i 10/04) i članka 96. Poslovnika Skupštine Županije Zapadnohercegovačke («Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke», broj: 10/03), Skupština Županije Zapadnohercegovačke, na prijedlog Vlade Županije Zapadnohercegovačke, na 25. sjednici održanoj 06. srpnja 2009. godine, donosi

ZAKON O VISOKOM OBRAZOVANJU

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1. (Predmet zakona)

Ovim zakonom uređuje se sustav, uvjeti i način obavljanja djelatnosti visokog obrazovanja, financiranje, kao i druga pitanja od značaja za obavljanje ove djelatnosti na području Županije Zapadnohercegovačke (u daljem tekstu: Županija).

Članak 2. (Djelatnost visokog obrazovanja)

- (1) U svrhu reforme visokog obrazovanja, ovaj Zakon ustanovljava temeljna načela i standarde za stjecanje visokog obrazovanja u Županiji i u visokoškolskim ustanovama čiji je osnivač ili suosnivač Županija, a sjedište im je izvan Županije, sukladno relevantnim odredbama Europske konvencije o zaštiti ljudskih prava i temeljnih sloboda (ETS No. 5, 1950) i njezinih protokola, Komiteta ministara Vijeća Europe o priznavanju i ocjeni kvalitete privatnih visokoškolskih ustanova – R(97)1, Preporuci o pristupu visokom obrazovanju – R(98)3 i Preporuci o istraživačkoj zadaći sveučilišta – R(2000)8 te drugim relevantnim načelima međunarodno priznatih pravnih instrumenata, čija je država ugovornica i Bosna i Hercegovina, te sukladno Konvenciji Vijeća Europe/UNESCO-a o priznavanju kvalifikacija u visokom obrazovanju u europskoj regiji (ETS No.165, 1997).
- (2) Županija prihvaća europske strateške ciljeve u području visokog obrazovanja, izražene u Deklaraciji europskih ministara visokog obrazovanja iz Bologne (1999), kao i kasniji razvoj ove koncepcije.
- (3) Djelatnost visokog obrazovanja je od posebnog društvenog interesa za Županiju i dio je međunarodnog, a posebno europskog, obrazovnog, znanstvenog, odnosno umjetničkog prostora.

Članak 3. (Osnovni ciljevi visokog obrazovanja)

Ciljevi visokog obrazovanja su:

- a) ustanovljavati, razvijati, štititi i prenositi znanje i sposobnosti kroz nastavu i znanstvenoistraživački rad i time doprinositi razvoju sposobnosti pojedinca i društva;
- b) pružiti mogućnost građanima da, u skladu s propisima, pod jednakim uvjetima, uživaju korist visokog obrazovanja cijeli život;
- c) razvoj znanosti i unapređivanje umjetničkog stvaralaštva.

Članak 4. (Načela visokog obrazovanja)

Djelatnost visokog obrazovanja se temelji na sljedećim načelima:

- a) akademskim slobodama, akademskoj samoupravi i autonomiji visokoškolske ustanove;
- b) jedinstvu nastave i znanstvenoistraživačkog, odnosno umjetničkog stvaralaštva;
- c) otvorenosti visokoškolske ustanove prema javnosti, građanima i lokalnoj zajednici;
- d) uvažavanju europskih humanističkih i demokratskih vrijednosti te usklađivanju s europskim sustavom visokog obrazovanja;
- e) poštivanju ljudskih prava i građanskih sloboda, uključujući zabranu svih oblika diskriminacije;
- f) interakciji s društvenom zajednicom i obvezi visokoškolske ustanove da razvija društvenu odgovornost studenata i drugih članova akademske zajednice;
- g) sudjelovanju studenata u upravljanju i odlučivanju, posebno u vezi s pitanjima koja su od značaja za kvalitetu nastave;
- h) ravnopravnosti visokoškolskih ustanova bez obzira na oblik vlasništva, odnosno na to tko je osnivač;
- i) afirmiranju konkurencije obrazovnih i istraživačkih usluga radi povećanja kvalitete i efikasnosti visokoškolskog sustava;
- j) osiguranju kvalitete i efikasnosti studiranja i
- k) konceptu cijelo-životnog obrazovanja.

Članak 5. (Akademske slobode)

Akademske slobode su:

- a) sloboda visokoškolskih ustanova u nastavnom i znanstvenoistraživačkom radu i umjetničkom stvaralaštvu u okviru svojih ovlasti, bez miješanja tijela javne vlasti, uključujući slobodu objavljivanja i javnog predstavljanja znanstvenih rezultata i umjetničkih dostignuća,
- b) sloboda međusobne suradnje i udruživanja, u skladu s važećim propisima.

Akademske slobode će se utvrditi Statutom visokoškolske ustanove.

Članak 6. (Autonomija)

Visokoškolske ustanove imaju pravo:

- a) izabrati svoja upravna i rukovodna tijela i odrediti im mandat;
- b) urediti svoje strukture i aktivnosti sukladno osnivačkom aktu, zakonu o visokom obrazovanju i svom statutu;

- c) izabrati nastavno i suradničko osoblje;
- d) primati studente i odrediti im metode nastave i provjere znanja studenata;
- e) samostalno razvijati i primjenjivati nastavne planove i programe, i istraživačke projekte;
- f) u skladu s nastavnim programom i standardima izabrati predmete koji će se predavati;
- g) na sveučilištima dodjeljivati znanstveno-nastavna, nastavna i suradnička zvanja,
- h) zapošljavati osoblje
- i) odrediti za službeni jezik, ili službene jezike, jedan ili više jezika konstitutivnih naroda u Bosni i Hercegovini.

Članak 7. (Nepovredivost akademskog prostora)

(1) Prostor visokoškolske ustanove je nepovrediv i u njega ne mogu ulaziti pripadnici policije i drugih tijela za gonjenje i sprječavanje kaznenih djela bez dozvole rektora, dekana (ravnatelja) veleučilišta (visoke škole) ili osoba koje su oni ovlastili.

(2) Izuzetno od stavka (1) ovog članka, s ciljem sprječavanja kaznenog djela ili zaustavljanja izvršenja kaznenog djela mogu se poduzimati neophodne mjere, s tim da se o poduzetim radnjama odmah obavijesti uprava visokoškolske ustanove.

Članak 8. (Jezik studija)

(1) Visokoškolska ustanova organizira i izvodi studije, odnosno pojedine dijelove studija, kao i izradu i obranu završnog, diplomskog i magistarskog rada i doktorske disertacije na hrvatskom jeziku i latiničnom pismu ili na jednom od druga dva jezika konstitutivnih naroda u Bosni i Hercegovini, a može i na više jezika konstitutivnih naroda u Bosni i Hercegovini, što se utvrđuje statutom visokoškolske ustanove.

(2) Visokoškolska ustanova može organizirati i izvoditi studije, odnosno pojedine dijelove studija, kao i izradu i obranu završnog, diplomskog i magistarskog rada i doktorske disertacije na stranom jeziku što se određuje statutom visokoškolske ustanove uz suglasnost nadležnog ministarstva.

Članak 9. (Pravo na visoko obrazovanje)

(1) Pravo na visoko obrazovanje imaju sve osobe koje su završile četverogodišnju srednju školu u Bosni i Hercegovini (u daljnjem tekstu BiH) kao i učenici koji su završili srednju školu u inozemstvu.

Učenici koji su srednju školu završili u inozemstvu dokaz o završenoj školi, svjedodžbu ili diplomu podnose visokoškolskoj ustanovi, a koja je prethodno nostrificirana u nadležnoj instituciji. Bit će priznata svjedodžba ili diploma koja pokazuje razinu obrazovanja koja se u osnovi ne razlikuje od obrazovanja u BiH i koja nositelju daje pravo prijaviti se na sveučilište ili polagati prijamni ispit na sveučilištu u danoj stranoj zemlji.

(2) Izuzetno, pod uvjetima određenim statutom visokoškolske ustanove, pravo na visoko obrazovanje ima i osoba bez stečenog srednjeg obrazovanja koja se prijavljuje za upis na studijske programe iz umjetničkih područja.

(3) Ustanova će osigurati pristup studiju stranim državljanima i osobama bez državljanstva u skladu s načelima u Europskoj zoni visokog obrazovanja, osiguravajući studij pod istim uvjetima kao i državljanima B i H potičući mobilnost studenata i nastavnika.

II. VISOKOŠKOLSKE USTANOVE

Članak 10. (Visokoškolske ustanove)

(1) Djelatnost visokog obrazovanja obavljaju sveučilišta i visoke škole.

(2) Sveučilište je visokoškolska ustanova koja se bavi znanstveno-nastavnim i istraživačkim radom, koja nudi akademske stupnjeve sva tri ciklusa, s ciljevima koji uključuju unapređenje znanja, misli i školstva u BiH, obrazovni, kulturni, društveni i ekonomski razvoj BiH, promoviranje demokratskog građanskog društva i postizanje najviših standarda nastave i istraživačkog rada i koja realizira najmanje pet različitih studijskih programa iz barem tri znanstvena područja – prirodne znanosti, tehničke znanosti, društvene znanosti, biomedicina i zdravstvo, biotehničke i humanističke znanosti.

(3) Izuzetno od stavka (1) ovog članka sveučilište u polju umjetnosti može se osnovati ako ima sve tri razine studija iz najmanje tri područja umjetnosti.

(4) Visoka škola je visokoškolska ustanova koja je akreditirana za davanje diploma i stupnja prvog ciklusa, s ciljevima koji uključuju pripremu i obuku pojedinaca za stručni, ekonomski i kulturni razvoj BiH i promociju demokratskog građanskog društva, te postizanje visokih standarda nastave i učenja i koja realizira najmanje jedan studijski program iz jednog znanstvenog područja i ispunjava druge uvjete u skladu sa zakonom.

Članak 11. (Javnost rada)

(1) Rad visokoškolske ustanove je javan.

(2) Na visokoškolskoj ustanovi nije dopušteno političko, stranačko ili vjersko organiziranje.

Članak 12. (Imovina visokoškolske ustanove)

(1) Visokoškolska ustanova ne može raspolagati nekretninama u državnom vlasništvu bez suglasnosti Upravnog vijeća.

(2) Sredstva za rad visokoškolske ustanove mogu se koristiti samo za obavljanje djelatnosti visokoškolske ustanove.

(3) Imovina visokoškolske ustanove stečena poklonom i oporukom je vlasništvo visokoškolske ustanove koja je tu imovinu stekla.

(4) Visokoškolska ustanova samostalno upravlja fondacijama odnosno fondovima i zadužbinama koji su joj povjereni u skladu sa zakonom.

Članak 13. (Primjena Zakona o ustanovama)

Na osnivanje i rad visokoškolskih ustanova primjenjuje se Zakon o ustanovama, ako ovim Zakonom ili drugim propisom iz područja visokog obrazovanja nije drugačije uređeno.

III. OSNIVANJE I PRESTANAK RADA

Članak 14. (Status visokoškolske ustanove)

- (1) Sveučilište i visoka škola osnivaju se kao javne ustanove ili ustanove.
- (2) Visokoškolske ustanove obavljaju svoju djelatnost kao javnu službu.
- (3) Visokoškolska ustanova ima status pravne osobe.

Članak 15. (Osnivači visokoškolske ustanove)

- (1) Visokoškolsku ustanovu može osnovati domaća ili strana pravna ili fizička osoba.
- (2) Visokoškolsku ustanovu mogu osnovati dva ili više osnivača, a u tom slučaju se njihova međusobna prava, obveze i odgovornosti utvrđuju sporazumom.
- (3) Visokoškolske ustanove mogu biti javne i privatne.
- (4) Visokoškolsku ustanovu kao javnu ustanovu može osnovati općina, županija, dvije ili više općina, dvije ili više županija ili jedna ili više općina i jedna ili više županija zajedno.
- (5) Ako javnu visokoškolsku ustanovu utemeljuje više osnivača (suosnivača), osnivači (suosnivači) mogu sporazumom odrediti koji će se zakonski propisi primjenjivati na tu visokoškolsku ustanovu, bez obzira na njezino sjedište.

Članak 16. (Elaborat o osnivanju visokoškolske ustanove i podnošenje zahtjeva za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja)

- (1) Osnivač/i visokoškolske ustanove formira/ju ekspertno povjerenstvo koje će pripremiti elaborat o opravdanosti osnivanja visokoškolske ustanove i koje za svoj rad ima pravo na naknadu.
- (2) Članovi ekspertnog povjerenstva su sveučilišni nastavnici iz znanstvenog i stručnog područja, za koje se osniva visokoškolska ustanova.
- (3) Elaborat iz stavka (1) ovog članka sadrži: podatke o osnivaču, sjedište i naziv, ciljeve, dokaz o postojanju društvene potrebe za obrazovanjem određenog profila kadra na području Županije i BiH, dužinu trajanja studija, okvirni nastavni plan i program, stručni naziv koji se stječe po završetku studija, ispunjavanje općih i posebnih uvjeta po standardima visokog obrazovanja, sredstva potrebna za ispunjavanje tih uvjeta i način njihovog osiguravanja.
- (4) Osnivač visokoškolske ustanove prije donošenja akta o osnivanju usvaja elaborat. Osnivač ustanove nakon usvajanja elaborata imenuje povjerenstvo matičara i utvrđuje rok za podnošenje izvješća.
- (5) Elaborat o osnivanju visokoškolske ustanove dostavlja se Ministarstvu prosvjete, znanosti, kulture i športa Županije (u daljem tekstu: nadležno ministarstvo) uz zahtjev za odobrenje obavljanja djelatnosti visokog obrazovanja.
- (6) Nakon dostavljanja urednog zahtjeva iz stavka (5) ovoga članka ministar prosvjete, znanosti, kulture i športa Županije (u daljem tekstu: ministar), donosi poseban akt kojim imenuje ekspertno povjerenstvo radi razmatranja zahtjeva i davanja stručnog mišljenja o društvenoj opravdanosti osnivanja visokoškolske ustanove.

(7) Ekspertno povjerenstvo iz stavka (6) ovoga članka broji tri člana, a u njegov sastav se imenuje predstavnik osnivača, predstavnik nadležnog ministarstva i istaknuti znanstveni djelatnik ili stručnjak za odgovarajuće znanstvenonastavne, odnosno umjetničko-nastavne oblasti. Povjerenstvo ima tajnika. Tajnik je diplomirani pravnik ili magistar pravne struke.

(8) Akt o imenovanju ekspertnog povjerenstva iz stavaka (6) ovoga članka sadrži opis poslova i zadaća, način rada, rok za izvršenje povjerenih poslova i zadaća i visinu naknade za rad članovima i tajniku povjerenstva.

(9) Odluku o davanju suglasnosti na elaborat donosi nadležno ministarstvo na temelju mišljenja ekspertnog povjerenstva. Odluka nadležnog ministarstva o elaboratu mora biti donesena najkasnije u roku od šezdeset (60) dana, računajući od dana dostavljanja elaborata nadležnom ministarstvu. Nakon što donese odluku, nadležno ministarstvo će u roku od osam dana obavijestiti osnivača o odluci.

(10) U slučaju da je nadležno ministarstvo odbilo dati suglasnost na elaborat, osnivač može tražiti da se osnuje posebno ekspertno povjerenstvo, koje će još jednom razmotriti elaborat i razloge odbijanja suglasnosti i koje ima pravo na naknadu za svoj rad. Nalazi i mišljenje ovog povjerenstva dostaviti će se Vladi Županije na daljnje odlučivanje. Odluka Vlade o elaboratu mora biti donesena najkasnije u roku od devedeset (90) dana, računajući od dana dostavljanja elaborata Vladi Županije.

(11) Ako je više osnivača iz više županija, a radi se o javnoj visokoškolskoj ustanovi, nadležno ministarstvo obrazovanja u sjedištu visokoškolske ustanove će odlučivati o davanju suglasnosti na elaborat i uputiti nadležnoj vladi na dalje odlučivanje, ako sporazumom suosnivača nije drukčije određeno.

(12) Posebno ekspertno povjerenstvo iz stavka (10) ovoga članka imenuje ministar iz reda istaknutih znanstvenih djelatnika, koji nisu bili u prvostupanjskom povjerenstvu, s tim da se obvezno jedna trećina članova povjerenstva imenuje na prijedlog osnivača. Navedeno povjerenstvo ima i tajnika koji je diplomirani pravnik ili magistar pravne struke.

(13) Akt o imenovanju posebnog ekspertnog povjerenstva iz stavaka (10) ovoga članka sadrži opis poslova i zadaća, način rada, rok za izvršenje povjerenih poslova i zadaća i visinu naknade za rad članovima i tajniku povjerenstva.

(14) Osnivač visokoškolske ustanove je dužan, prilikom podnošenja zahtjeva za odobrenje obavljanja djelatnosti visokog obrazovanja, nadležnom ministarstvu uplatiti naknadu za troškove postupka, čiju visinu i način utroška sredstava određuje ministar posebnim propisom.

Članak 17. **(Povjerenstvo matičara)**

- (1) Povjerenstvo matičara prilikom osnivanja visokoškolske ustanove kao javne ustanove imenuje nadležno ministarstvo, a prilikom osnivanja visokoškolske ustanove kao ustanove osnovane od strane fizičke osobe/a imenuje osnivač/i.
- (2) Povjerenstvo iz stavka (1) ovoga članka, nakon što je nadležno ministarstvo odnosno Vlada dala suglasnost na elaborat o osnivanju, a prije nego nadležno ministarstvo izda rješenje o odobrenju obavljanja djelatnosti visokog obrazovanja:
 - a) donosi opći akt o pravilima studija,
 - b) objavljuje natječaj i obavlja izbor nastavnika i suradnika za uže znanstveno odnosno umjetničko područje ili za nastavne predmete prvog ciklusa,
 - c) predlaže broj studenata za upis u prvu studijsku godinu,

- d) donosi nastavni plan i program,
- e) utvrđuje prijedlog statuta,
- f) objavljuje natječaj i vrši izbor članova upravnog vijeća,
- g) prati proces ispunjavanja ostalih uvjeta neophodnih za početak rada i dalji rad visokoškolske ustanove koja se osniva,
- h) dostavlja osnivaču i Ministarstvu izvješće o ispunjenosti uvjeta potrebnih za početak rada i dalji rad visokoškolske ustanove koja se osniva, sa obrazloženim kalendarom aktivnosti.

(3) Bliži propis o sastavu i radu povjerenstva matičara donosi ministar.

(4) Ako javnu visokoškolsku ustanovu utemeljuje više osnivača iz više županija, osnivači će sporazumom odrediti koje će se županije primjenjivati propisi o sastavu i radu povjerenstva matičara.

Članak 18.

(Akt o osnivanju visokoškolske ustanove)

(1) Nakon usvojenog i od strane nadležnog ministarstva ili nadležne vlade odobrenog elaborata o osnivanju, osnivač/i donosi akt o osnivanju visokoškolske ustanove.

(2) Aktom o osnivanju visokoškolske ustanove utvrđuje se:

- a) naziv osnivača/suosnivača,
- b) naziv i sjedište visokoškolske ustanove,
- c) djelatnost visokoškolske ustanove,
- d) iznos sredstava za osnivanje, početak rada i način njihovog osiguravanja,
- e) izvori i način osiguravanja sredstava za rad visokoškolske ustanove,
- f) odgovarajući prostor i akademsko osoblje,
- g) međusobna prava i obveze između osnivača i visokoškolske ustanove,
- h) način raspolaganja viškom prihoda nad rashodima i način na koji se pokriva višak rashoda nad приходima,
- i) prava, obveze i odgovornost visokoškolske ustanove i osnivača visokoškolske ustanove u pravnom prometu,
- j) osobu koja će do imenovanja rukovoditelja predstavljati i zastupati visokoškolsku ustanovu i njegova ovlaštenja i odgovornosti,
- k) rok za donošenje statuta visokoškolske ustanove, imenovanje tijela upravljanja i rukovođenja visokoškolske ustanove,
- l) druga pitanja od značaja za rad visokoškolske ustanove.

(3) Visokoškolska ustanova se smatra osnovanom upisom u sudski registar, čime stječe svojstvo pravne osobe.

Članak 19.

(Odlučivanje o ispunjavanju uvjeta za osnivanje i početak rada visokoškolske ustanove)

(1) Nakon što je nadležnom ministarstvu dostavljeno izvješće o ispunjenosti uvjeta Povjerenstva matičara, ministar imenuje povjerenstvo za utvrđivanje postojanja uvjeta za početak rada i obavljanja djelatnosti visokog obrazovanja, koje o utvrđenom činjeničnom stanju sačinjava zapisnik i koje ima pravo na naknadu za svoj rad. Akt o imenovanju povjerenstva za utvrđivanje postojanja uvjeta za početak rada i obavljanja djelatnosti visokog obrazovanja sadrži opis poslova i zadaća, način rada, rok za izvršenje povjerenih poslova i zadaća i visinu naknade za rad članovima i tajniku povjerenstva.

(2) Povjerenstvo broji tri člana i čine ga sveučilišni nastavnik iz znanstvenog i stručnog područja za koje se osniva visokoškolska ustanova, predstavnik nadležnog ministarstva i predstavnik osnivača. Ako visokoškolska ustanova ima više osnivača, osnivači će sporazumom odrediti svog predstavnika/e. Povjerenstvo ima i tajnika. Tajnik je diplomirani pravnik ili magistar pravne struke.

(3) Nakon što se utvrdi da su ispunjeni svi uvjeti, izdaje se Rješenje o odobrenju izvođenja djelatnosti visokog obrazovanja.

(4) Rješenje doneseno po zahtjevu iz stavka (4) ovog članka upravni je akt protiv koga nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

(5) Zahtjev za donošenje rješenja iz stavka (4) ovog članka podnosi se najkasnije šest mjeseci prije početka akademske godine. Uz zahtjev se prilaže i zemljišnoknjižni izvadak, vlasnički list, građevinska dozvola, lokacijska dozvola i uporabna dozvola građevine u kojoj će se izvoditi nastava.

(6) Rješenje o ispunjavanju uvjeta, izdano u tekućoj akademskoj godini, vrijedi za upis studenata za sljedeću akademsku godinu.

(7) Visokoškolska ustanova upisuje studente na temelju odluke o upisu. Odluku o upisu donosi visokoškolska ustanova uz suglasnost nadležnog ministarstva. Odlukom o upisu utvrđuje se za svaki studij:

- broj redovitih studenata koji studiraju uz potporu ministarstva,
- broj redovitih studenata koji sami plaćaju studij,
- broj izvanrednih studenata (učenje na daljinu),
- broj studenata stranih državljana.

(8) Na temelju odluke o upisu, visokoškolska ustanova raspisuje natječaj za upis studenata. Natječaj se objavljuje u javnom tisku.

(9) Kapacitet visokoškolske ustanove utvrđuje visokoškolska ustanova.

(10) Statutom visokoškolske ustanove određuje se sadržaj natječaja za upis, izbor pristupnika i način upisa.

Članak 20. **(Standardi i kriteriji)**

(1) Visokoškolska ustanova može početi s radom i obavljanjem djelatnosti ako ispunjava kriterije i standarde i normative za visoko obrazovanje odnosno standarde i normative za osnivanje te za prestrukturiranje studijskih programa, koje donosi Vlada Županije na prijedlog nadležnog ministarstva.

(2) Sveučilište može početi s radom i obavljanjem djelatnosti ako ispunjava kadrovske uvjete i ima u radnom odnosu najmanje dvije trećine od ukupnog broja nastavnika potrebnih za izvođenje nastave na obveznim nastavnim predmetima utvrđenim nastavnim planom za sve cikluse koje organizira, osim na umjetničkim akademijama, a visoka škola može početi s radom i obavljanjem djelatnosti ako ispunjava kadrovske uvjete i ima u radnom odnosu najmanje jednu trećinu od ukupnog broja nastavnika potrebnih za izvođenje nastave na obveznim nastavnim predmetima utvrđenim nastavnim planom za sve cikluse koje organizira, osim na umjetničkim akademijama.

(3) Izuzetno za studij medicinske skupine znanosti, broj angažiranih uposlenika iz zdravstvene institucije u nastavnom procesu u visokoškolskoj ustanovi ulazi u broj nastavnika iz stavka (2), a to se regulira posebnim ugovorom između visokoškolske ustanove i zdravstvene institucije.

(4) Visokoškolska ustanova koja ne ispunjava uvjete iz stavka (1), (2) i (3) ne može izdavati javne isprave.

(5) Sveučilištu koje nema u radnom odnosu najmanje dvije trećine potrebnog broja nastavnika, ali ima najmanje jednu trećinu, a visokoj školi koja nema najmanje jednu trećinu potrebnog broja nastavnika, a ima najmanje jednu četvrtinu potrebnog broja nastavnika, može se izdati rješenje o odobrenju obavljanja djelatnosti visokog obrazovanja i dozvola za rad, uz uvjet da u razdoblju od pet godina zapošljava nastavnike do potrebnog broja i o tome jednom godišnje izvještava ministra.

Članak 21. **(Dozvola za rad)**

(1) Nakon donošenja rješenja o ispunjavanju uvjeta za osnivanje i početak rada i obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja i akta o osnivanju, ministar izdaje dozvolu za rad (licencu).

(2) Visokoškolska ustanova se smatra osnovanom upisom u sudski registar, čime stječe svojstvo pravne osobe.

Članak 22. **(Visokoškolska ustanova sa sjedištem izvan Županije)**

(1) Visokoškolska ustanova sa sjedištem izvan Županije ili u drugoj državi može organizirati studij na području Županije, uz prethodnu suglasnost Vlade Županije koja utvrđuje postoji li društvena opravdanost za osnivanje takvog studija.

(2) Na osnovu suglasnosti iz prethodnog stavka nadležno ministarstvo utvrđuje jesu li ispunjeni uvjeti iz članka 20. ovog zakona.

(3) Nadležno ministarstvo daje prethodnu suglasnost na odluku o broju i kriterijima upisa studenata u prvu godinu dodiplomskog studija iz stavka (1) ovog članka.

(4) Nadležna inspekcija će zabraniti rad i zapečatiti prostorije po službenoj dužnosti visokoškolskoj ustanovi koja obavlja rad na području Županije suprotno odredbama ovog članka.

Članak 23. **(Razdoblje utvrđivanja uvjeta za rad)**

(1) Nadležno ministarstvo najmanje jednom u pet godina utvrđuje ispunjava li visokoškolska ustanova uvjete propisane ovim zakonom.

(2) Ako nadležno ministarstvo utvrdi da visokoškolska ustanova, odnosno ustrojbeni jedinica visokoškolske ustanove ne ispunjava uvjete, odredit će rok za otklanjanje utvrđenih nedostataka, koji ne može biti manji od šest mjeseci.

(3) U roku iz stavka (2) ovog članka ne može se obavljati upis studenata u prvu godinu studija u visokoškolskoj ustanovi, odnosno ustrojbenoj jedinici, koja ne ispunjava uvjete iz ovog zakona.

(4) Ukoliko se u određenom roku nedostaci ne otklone, visokoškolskoj ustanovi ili njenom organizacijskom dijelu koji ne ispunjava uvjete iz ovog zakona, nadležno ministarstvo će zabraniti obavljanje djelatnosti i o tome obavijestiti osnivača.

(5) Pravomoćno rješenje o trajnoj zabrani rada nadležno ministarstvo dostavlja osnivaču, nadležnom registarskom sudu i nadležnoj agenciji za razvoj visokog obrazovanja i

osiguranje kvalitete (u daljnjem tekstu: Agencija), radi brisanja visokoškolske ustanove iz registra.

(6) Županija može zajedno s drugim županijama ili općinama (koji su suosnivači jedne visokoškolske ustanove) utemeljiti međužupanijsku agenciju za razvitak visokog obrazovanja i osiguranje kvalitete na temelju ugovora.

(7) Akt o utemeljenju agencije iz stavka 6. ovoga članka potpisuje nadležni ministar, ako je suosnivač županija ili načelnik općine ako je suosnivač općina.

(8) Aktom o utemeljenju bliže se uređuje osnivanje i način rada agencije iz st. 6 ovog članka.

Članak 24. (Statusne promjene)

- (1) Visokoškolska ustanova može, u skladu sa zakonom i uz suglasnost Upravnog vijeća, proširiti odnosno promijeniti djelatnost, naziv i sjedište, kao i obavljati statusne promjene.
- (2) Osnivanje novog fakulteta, akademije, instituta, studija, odsjeka i instituta kao pod-organizacijske jedinice na visokoškolskoj ustanovi koja je upisana u registre, obavlja se na način i po postupku predviđenom za osnivanje visokoškolskih ustanova, a na osnovu zahtjeva i elaborata prihvaćenog od strane senata visokoškolske ustanove.

Članak 25. (Prestanak rada visokoškolske ustanove)

(1) Visokoškolska ustanova prestaje s radom u slučajevima određenim zakonom ili aktom o osnivanju.

(2) Akt o prestanku visokoškolske ustanove donosi osnivač/i.

(3) Aktom o prestanku rada visokoškolske ustanove utvrđuje se način zaštite prava korisnika usluga i druga pitanja od značaja za prestanak rada visokoškolske ustanove, u skladu sa zakonom i statutom visokoškolske ustanove.

(4) U slučaju prestanka s radom visokoškolske ustanove osnivač/i je dužan/i zatečenim studentima omogućiti završetak započetih studija u nekoj drugoj visokoškolskoj ustanovi.

(5) Prije donošenja akta o prestanku visokoškolske ustanove osnivač, odnosno osnivači, formiraju ekspertnu povjerenstvo sa zadatkom da pripremi elaborat o opravdanosti prestanka javne visokoškolske ustanove.

Članak 26. (Obveze nakon prestanka rada visokoškolske ustanove)

Odgovornost osnivača je da u slučaju prestanka rada visokoškolske ustanove osigura trajno čuvanje javnih isprava, arhiva i druge dokumentacije u skladu sa zakonom i svršetak studija studentima koji su započeli studiranje u nekoj drugoj visokoškolskoj ustanovi.

IV. LICENCA I AKREDITACIJA

Članak 27. (Kriteriji za licenciranje)

Visokoškolska ustanova može početi s radom i obavljati svoju djelatnost nakon dobivanja licence.

Članak 28. (Licenca)

(1) Licenca je dokument koji izdaje nadležno ministarstvo kojim se visokoškolskoj ustanovi dozvoljava pružanje usluga visokog obrazovanja, odnosno dozvola za rad.

(2) Licencom se utvrđuju vrsta visokoškolske ustanove, akreditirani studijski programi kao i stupnjevi i diplome koje se mogu dodjeljivati.

(3) Kriterije za dobivanje licence iz stavka (1) ovog članka donosi nadležno ministarstvo, na temelju preporuke nadležne agencije.

Članak 29. (Akreditacija)

(1) Akreditacija je postupak provjere organizacije rada, raspoloživih prostornih, materijalno-tehničkih i kadrovskih resursa, kvalitete obrazovnog procesa, studijskih programa i kvalifikacija kojima raspolaže, odnosno koje pruža i dodjeljuje visokoškolska ustanova, a što ima za rezultat izdavanje rješenja o akreditaciji visokoškolske ustanove od strane nadležnog ministarstva.

(2) U postupku akreditacije doktorskog studijskog programa utvrđuje se da li su ispunjeni uvjeti za obavljanje znanstvenoistraživačkog, odnosno umjetničkog rada u skladu sa zakonom.

Članak 30. (Postupak izdavanja akreditacije)

(1) Zahtjev za akreditaciju može podnijeti visokoškolska ustanova nadležnom ministarstvu odnosno odgovarajućoj domaćoj ili međunarodnoj agenciji za ocjenjivanje i reviziju kvalitete te davanje preporuka o akreditaciji visokoškolske ustanove odnosno njezinih studijskih programa, najmanje godinu dana prije datuma za koji se traži akreditacija.

(2) U postupku akreditacije nadležno ministarstvo, na temelju izvješća (ocjene) agencije iz st. (1) ovog članka, može:

a) izdati potvrđnicu (uvjerenje) o akreditaciji visokoškolske ustanove, odnosno studijskog programa,

b) utvrditi nedostatke u pogledu ispunjavanja uvjeta, kvalitete rada visokoškolske ustanove, odnosno studijskog programa i odrediti rok za otklanjanje navedenih nedostataka, s tim što po isteku roka odlučuje o zahtjevu;

c) donijeti rješenje kojim se zahtjev odbija.

(2) Akreditacija po zahtjevu iz stavka (1) ovog članka izdaje se najduže na četiri godine nakon čega se mora provesti ponovna akreditacija.

(3) Ponovni zahtjev za akreditaciju može se podnijeti po isteku roka od godinu dana od donošenja rješenja kojim se zahtjev za akreditaciju odbija.

(4) Visokoškolska ustanova može uz suglasnost osnivača odabrati odgovarajuću međunarodnu agenciju za akreditaciju.

Članak 31.
(Ovlaštenje akreditirane visokoškolske ustanove)

(1) Akreditirana visokoškolska ustanova je jedina ovlaštena dodjeljivati akademske titule i zvanja i izdavati diplome navedene u rješenju o akreditaciji.

(2) Neće se priznati akademske titule, stručna i znanstvena zvanja i diplome koje su izdale visokoškolske ustanove bez akreditacije.

Članak 32.
(Oduzimanje licence)

(1) Ako se na temelju inspeksijskog nadzora za visoko obrazovanje utvrdi da je visokoškolska ustanova prestala ispunjavati uvjete iz licence i akreditacije, a uočeni propusti se ne mogu otkloniti bez ozbiljnih posljedica na kvalitetu studija, nadležno ministarstvo će na prijedlog nadležne agencije, rješenjem oduzeti licencu.

(2) Ako se uočeni nedostaci mogu otkloniti nadležno ministarstvo će ostaviti rok, ne duži od šest mjeseci, u kojem visokoškolska ustanova mora otkloniti uočene nedostatke.

Članak 33.
(Samo-vrednovanje i osiguranje kvalitete)

(1) Senat visokoškolske ustanove izrađuje i donosi dokument o politici osiguranja kvalitete i metode samo-vrednovanja za sva tri studijska ciklusa.

(2) Visokoškolske ustanove će razviti vlastite sustave osiguranja kvalitete kako bi osigurali kvalitetu i realizaciju svoje misije.

(3) Visokoškolska ustanova provodi kontinuirano, po pravilu na kraju školske godine, a najviše u intervalima od tri školske godine, postupak samo-vrednovanja i ocjene kvalitete svojih studijskih programa, nastave i uvjeta rada.

(4) Postupak iz stavka (3) ovog članka visokoškolska ustanova, odnosno njene ustrojbene jedinice provode u skladu sa statutom, odnosno općim aktom visokoškolske ustanove i metodama samo-vrednovanja koje utvrđuje senat.

(5) Izvješće o samo-vrednovanju i ocjeni kvalitete objavljuje se tako da bude dostupno akademskom osoblju i studentima u toj visokoškolskoj ustanovi.

(6) Na zahtjev nadležnog ministarstva, odnosno Agencije, visokoškolska ustanova im dostavlja informaciju o postupku i rezultatima, kao i druge podatke od značaja za ocjenu kvalitete.

Članak 34.
(Interne evaluacije)

Visokoškolska ustanova će izvoditi interne evaluacije u skladu s trajanjem nastavnih ciklusa i statutom.

Članak 35.
(Uspostavljanje informacijskog sustava)

Visokoškolska ustanova će uspostaviti informacijski sustav kojim će se osigurati realizacija mjera politike osiguranja kvalitete i stalni pristup informacijama o:

- a) napretku studenata i uspješnosti,
- b) uposlenosti diplomiranih studenata,
- c) zadovoljstvu studenata vlastitim nastavnim programima,
- d) učinkovitosti nastavnog osoblja,
- e) strukturi studentske populacije,
- f) raspoloživim nastavnim resursima i njihovoj cijeni,
- g) indikatorima performansi ustanove,
- h) drugim elementima bitnim za osiguranje kvalitete visokog obrazovanja.

Članak 36.
(Misija visokoškolske ustanove)

Visokoškolska ustanova će donijeti, publicirati i kontinuirano ažurirati misiju, odnosno izjavu o misiji, kojom će precizno i sažeto opisati visokoškolsku ustanovu, definirati njen status, identificirati postavljene ciljeve i politike, odrediti način prilagođavanja organizacijske strukture ustanove potrebama studenata i društvene zajednice, te dati naznake o načinu realizacije postavljenih ciljeva.

V. EVIDENCIJA, JAVNE ISPRAVE I REGISTAR

Članak 37.
(Matične knjige i evidencije)

(1) Visokoškolska ustanova vodi matične knjige studenata i osoba koje su završile prvi, drugi i treći ciklus kao i evidencije o ispitima, uspjehu studenata na kraju akademske godine, izdanim diplomama i dodacima diplomi kao i druge evidencije utvrđene općim aktima visokoškolske ustanove.

(2) Matične knjige i evidencije o izdanim diplomama i dodacima diplomi (supplement) čuvaju se trajno.

(3) Bliži propis o načinu vođenja matičnih knjiga i evidencija o izdanim diplomama i dodacima diplomi donosi ministar.

(4) Općim aktima visokoškolske ustanove uredit će se način vođenja drugih evidencija.

Članak 38.
(Javne isprave)

(1) Na temelju službene evidencije, visokoškolska ustanova može izdavati javne isprave.

(2) Bliži propis o sadržaju javnih isprava, osim diplome i dodatka diplomi donosi visokoškolska ustanova.

(3) Bliži propis o sadržaju diplome i dodatka diplomi donosi nadležno državno tijelo.

Članak 39.
(Izdavanje javne isprave)

(1) Kada se nastava ostvaruje na stranom jeziku, javne isprave se izdaju na obrascu koji je tiskan dvojezično, s tim da se na zahtjev studenta može izdati javna isprava odvojeno na službenom i stranom jeziku.

(2) Na zahtjev studenta, visokoškolska ustanova izdaje javnu ispravu o savladanom dijelu studijskog programa, koja sadrži podatke o razini, prirodi i sadržaju studija, kao i postignute rezultate.

Članak 40.
(Ništavnost javnih isprava)

(1) Diplomom odnosno dodatak diplome nadležno ministarstvo oglašava ništavnim ako su izdani od neovlaštene ustanove ili su potpisani od neovlaštene osobe ili vlasnik diplome nije ispunio sve ispitne obveze na način utvrđen zakonom i studijskim programima.

Članak 41.
(Zabrana rada)

(1) Javne isprave iz članka 39. ovog zakona, izdane od strane visokoškolske ustanove koja obavlja djelatnost visokog obrazovanja na području Županije, a nema dozvolu za rad na području Županije, izdanu u skladu s ovim zakonom, pravno su ništavne.

(2) Nadležna inspekcija će po službenoj dužnosti zabraniti rad i zapečatiti prostorije visokoškolskoj ustanovi koja obavlja rad bez odobrenja za rad izdanog u skladu s ovim zakonom ili ako joj to odobrenje bude ukinuto u skladu s ovim zakonom.

Članak 42.
(Registar)

(1) Nadležno ministarstvo vodi evidenciju visokoškolskih ustanova (u daljnjem tekstu: registar).

(2) Sadržaj i način vođenja registra propisuje ministar.

(3) Visokoškolska ustanova se smatra osnovanom upisom u sudski registar, čime stječe svojstvo pravne osobe.

(4) Visokoškolska ustanova može izvršiti upis studenata i početi s radom nakon upisa u sudski registar i registar.

VI. STATUT VISOKOŠKOLSKE USTANOVE

Članak 43.
(Statut visokoškolske ustanove)

(1) Statut je osnovni akt kojim se uređuju pitanja značajna za obavljanje djelatnosti visokoškolske ustanove.

(2) Statut donosi senat visokoškolske ustanove uz prethodno mišljenje upravnog vijeća visokoškolske ustanove.

Članak 44. **(Sadržaj statuta)**

Statut sadrži odredbe kojima se reguliraju sljedeća pitanja:

- a) organizacija visokoškolske ustanove,
- b) zastupanje i predstavljanje visokoškolske ustanove,
- c) pravila za izbor članova upravnog vijeća koje imenuje Senat,
- d) načine organiziranja i izvođenja studija,
- e) pravila studiranja i prava studenata,
- f) izbor u znanstveno-nastavna, nastavna i suradnička zvanja,
- g) organiziranje, način i uvjeti rada studentskog parlamenta,
- h) način implementacije Europskog kreditnog transfer sustava (u daljem tekstu: ECTS),
- i) kriterije za dodjelu akademskih titula,
- j) obveze visokoškolske ustanove prema osnivaču,
- k) ovlaštenja visokoškolske ustanove u pravnom prometu,
- l) organizacija i nadležnosti organizacijskih jedinica,
- m) statusne promjene, obrazovanje novih organizacijskih jedinica i studijskih odsjeka,
- n) ostvarivanje prihoda, upravljanje sredstvima i imovinom,
- o) organizacija znanstvenoistraživačkog i umjetničkog rada,
- p) kriterije za provođenje procesa i objavljivanje rezultata evaluacije i primjenu njihovih zaključaka,
- r) sastav Senata i način njegovog biranja,
- s) oblik i razina sudjelovanja studenata u radu visokoškolske ustanove,
- š) način izjašnjavanja i donošenja odluka po pojedinim pitanjima, kao i preciziranje odluka koje se mogu donositi tajnim glasanjem.
- t) druga pitanja u skladu sa zakonom i osnivačkim aktom.

VII. TIJELA VISOKOŠKOLSKE USTANOVE

Članak 45. **(Tijela visokoškolske ustanove)**

- (1) Tijela sveučilišta su: upravno vijeće, senat i rektor.
- (2) Tijela visoke škole su: upravno vijeće, senat i ravnatelj.
- (3) Visokoškolska ustanova može imati i druga stručna, rukovodna ili nadzorna tijela, čije se osnivanje, sastav i nadležnost uređuju osnivačkim aktom i statutom.

Članak 46.

Nadležnost, sastav, trajanje mandata, način izbora i razrješenja, kao i način rada i odlučivanja tijela visokoškolske ustanove uređuje se statutom.

1. Upravno vijeće

Članak 47. **(Upravno vijeće)**

Najviše tijelo upravljanja u domeni poslovanja javne visokoškolske ustanove je Upravno vijeće.

Članak 48.
(Sastav, broj, mandat i izuzeće)

- (1) Upravno vijeće visokoškolske ustanove ima između sedam i jedanaest članova.
- (2) Najmanje jednu trećinu članova Upravnog vijeća visokoškolske ustanove imenuje osnivač/i, a ostale imenuje Senat u skladu sa Statutom.
- (3) Članove Upravnog vijeća javne visokoškolske ustanove iz reda osnivača imenuje osnivač/i.
- (4) Osoba koja je svojim javnim djelovanjem štetila ugledu visokoškolske ustanove ne može biti imenovana za člana upravnog vijeća, što se regulira statutom visokoškolske ustanove.
- (5) Mandat članova upravnog vijeća traje četiri godine.
- (6) Rektor, čelnik ustrojbene jedinice sveučilišta i članovi senata visokoškolske ustanove ne mogu biti članovi upravnog vijeća te visokoškolske ustanove.

Članak 49.
(Razrješenje člana upravnog vijeća)

- (1) Senat, odnosno osnivač može razriješiti člana upravnog vijeća kojeg je imenovao i prije isteka vremena na koje je imenovan:
 - a) ako se utvrdi da je odgovoran za neuspješan ili nezakonit rad visokoškolske ustanove;
 - b) ako se utvrdi da ima osobne ili druge interese koji su u suprotnosti s interesima visokoškolske ustanove;
 - c) ako svojim radom povrijedi ugled visokoškolske ustanove;
 - d) na njegov osobni zahtjev;
 - e) ako ne ispunjava dužnost člana upravnog vijeća i
 - f) u drugim slučajevima utvrđenim zakonom, osnivačkim aktom i statutom.
- (2) Postupak razrješenja člana upravnog vijeća bliže se uređuje statutom visokoškolske ustanove.

Članak 50.
(Djelokrug rada upravnog vijeća)

- Upravno vijeće obavlja poslove utvrđene zakonom, aktom o osnivanju i statutom visokoškolske ustanove, a naročito:
- a) daje prethodno mišljenje na statut visokoškolske ustanove;
 - b) donosi Pravilnik o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjesta na prijedlog senata;
 - c) utvrđuje planove financiranja i razvoja;
 - d) donosi godišnji program rada visokoškolske ustanove na prijedlog senata visokoškolske ustanove,
 - e) donosi financijski plan i usvaja godišnji obračun;
 - f) usmjerava, kontrolira i ocjenjuje rad rektora ili ravnatelja u domenu financijskog poslovanja;
 - g) odlučuje o korištenju sredstava u skladu sa statutom,
 - h) odgovara osnivaču za financijske rezultate rada visokoškolske ustanove;
 - i) podnosi osnivaču izvješće o poslovanju visokoškolske ustanove najmanje jednom godišnje;
 - j) donosi odluku o osnivanju i ukidanju organizacijskih jedinica na prijedlog senata

- k) donosi odluku o osnivanju i ukidanju drugih pravnih osoba, u skladu sa zakonom i statutom;
- l) donosi i druge opće akte u skladu sa zakonom i statutom visokoškolske ustanove;
- m) obavlja i druge poslove sukladno zakonu, aktu o osnivanju i statutu.

2. Rektor sveučilišta i ravnatelj visoke škole

Članak 51.

(Rektor sveučilišta i ravnatelj visoke škole)

(1) Sveučilištem rukovodi rektor, a visokom školom ravnatelj, u skladu sa zakonom i statutom visokoškolske ustanove.

(2) Za rektora sveučilišta može biti izabran nastavnik u znanstveno-nastavnom zvanju redovitog profesora.

(3) Za ravnatelja visoke škole može biti izabrana osoba koje ispunjava uvjete za nastavnika te visoke škole.

Članak 52.

(Izbor rektora i ravnatelja)

(1) Rektora sveučilišta i ravnatelja visoke škole bira senat na temelju javnog natječaja, na mandat od četiri godine, i mogu biti ponovo izabrani još jedanput.

(2) Postupak izbora rektora sveučilišta i ravnatelja visoke škole mora osigurati poštovanje principa zakonitosti, kvalitete, otvorenosti i transparentnosti.

(3) Postupak izbora i razrješenja, uvjeti i kriteriji za izbor i razlozi razrješenja rektora sveučilišta i ravnatelja visoke škole utvrđuju se statutom.

Članak 53.

(Poslovi rektora sveučilišta i ravnatelja visoke škole)

(1) Rektor ili ravnatelj rukovodi radom visokoškolske ustanove.

(2) Rektor sveučilišta, odnosno ravnatelj visoke škole obavlja poslove utvrđene zakonom i statutom, a naročito:

- a) zastupa i predstavlja visokoškolsku ustanovu;
- b) organizira i rukovodi radom visokoškolske ustanove i odgovoran je za zakonitost rada visokoškolske ustanove;
- c) predlaže opće akte i donosi pojedinačne akte u skladu sa zakonom i statutom visokoškolske ustanove;
- d) predlaže upravnom vijeću i senatu mjere za unapređenje rada visokoškolske ustanove;
- e) predlaže upravnom vijeću mjere za efikasno i zakonito obavljanje djelatnosti visokoškolske ustanove;
- f) predlaže upravnom vijeću i senatu planove rada i razvoja visokoškolske ustanove;
- g) izvršava odluke upravnog vijeća i drugih tijela visokoškolske ustanove;
- h) odlučuje o korištenju sredstava do iznosa utvrđenog statutom visokoškolske ustanove;
- i) odlučuje o pravima, obvezama i odgovornostima zaposlenika iz radnog odnosa;
- j) podnosi upravnom vijeću izvješće o financijskom poslovanju visokoškolske ustanove;
- k) naredbodavac je za izvršenje financijskog plana;
- l) sudjeluje u radu Rektorskog zbora;

- m) obavlja i druge poslove u skladu sa zakonom, osnivačkim aktom i statutom visokoškolske ustanove.
- (3) Rektor u radu pomažu prorektori.
- (4) Broj, mandat, uvjeti i način izbora prorektora bliže se uređuju statutom visokoškolske ustanove.

Članak 54.

(Odgovornost rektora sveučilišta i ravnatelja visoke škole)

(1) Rektor sveučilišta, odnosno ravnatelj visoke škole, za svoj rad u okviru akademskih pitanja odgovaraju senatu, a u okviru poslovanja upravnom vijeću.

(2) Rektor i ravnatelj jednom godišnje podnose senatu i upravnom vijeću izvješće o svom radu.

Članak 55.

(Razrješenje rektora sveučilišta i ravnatelja visoke škole)

(1) Rektor i ravnatelj mogu biti razriješeni dužnosti i prije isteka vremena na koje su imenovani:

- a) na osobni zahtjev,
- b) ako se utvrdi da je odgovoran za neuspješan ili nezakonit rad visokoškolske ustanove;
- c) ako se utvrdi da ima osobne ili druge interese koji su u suprotnosti s interesima visokoškolske ustanove;
- d) u drugim slučajevima utvrđenim zakonom i statutom visokoškolske ustanove.

(2) Postupak razrješenja rektora i ravnatelja uređuje se statutom visokoškolske ustanove.

Članak 56.

(Obustavljanje općeg i pojedinačnog akta)

(1) Rektor sveučilišta, odnosno ravnatelj visoke škole dužan je obustaviti od izvršenja opći akt donesen u visokoškolskoj ustanovi koji nije u suglasnosti s ustavom ili je u suprotnosti sa zakonom, kao i izvršavanje pojedinačnog akta kojim se nanosi šteta visokoškolskoj ustanovi.

3. Senat

Članak 57.

(Sastav Senata)

(1) Senat čine rektor, prorektori, ravnatelji ili dekani ustrojbenih jedinica, predstavnici studenata, te drugi članovi određeni statutom visokoškolske ustanove.

(2) Najmanje 15% članova senata su predstavnici studenata koje bira studentsko predstavničko tijelo.

Članak 58.

(Djelokrug senata)

(1) Senat visokoškolske ustanove odlučuje o svim akademskim pitanjima, a posebno:

- a) odlučuje o pitanjima nastavne, znanstvene, umjetničke i stručne djelatnosti visokoškolske ustanove;
- b) donosi statut visokoškolske ustanove uz prethodno mišljenje upravnog vijeća;
- c) donosi Etički kodeks, kojim se utvrđuju etička načela u visokom obrazovanju, objavljivanju znanstvenih rezultata, odnosu prema intelektualnom vlasništvu,

odnosima između nastavnika, i suradnika, drugih uposlenika i studenata, odnosu prema javnosti i sredstvima javnog informiranja i uopće o nastupanju ustanove, nastavnika, suradnika i studenata u pravnom prometu,

- d) donosi opće akte u skladu sa zakonom i statutom visokoškolske ustanove;
- e) daje suglasnost na nastavne planove i nastavne programe dodiplomskog, diplomskog i doktorskog studija;
- f) bira rektora i prorektore na prijedlog rektora sveučilišta, odnosno ravnatelja visoke škole;
- g) predlaže upravnom vijeću unutrašnju organizaciju i sistematizaciju radnih mjesta;
- h) daje suglasnost na izbor u znanstveno-nastavna, umjetničko-nastavna, nastavna i suradnička zvanja;
- i) imenuje povjerenstva u postupku stjecanja doktorata znanosti;
- j) dodjeljuje počasno zvanje "profesor emeritus", te počasni doktor znanosti;
- k) daje inicijativu upravnom odboru za osnivanje i ukidanje organizacijskih jedinica sveučilišta,
- l) odobrava razvojne i organizacijske planove;
- m) imenuje stalna ili privremena senatska tijela, radne skupine, komitete, skupine za praćenje i slično;
- n) propisuje odredbe kojima se reguliraju aktivnosti tijela koja imenuje senat;
- o) obavlja i druge poslove u skladu sa zakonom i statutom ustanove.

(2) Senat ustanove odlučuje o akademskim pitanjima na prijedlog stručnih tijela organizacijskih jedinica, kao i drugih tijela ustanove i predstavničkih tijela studenata.

(3) Sastav, način izbora i razrješenja i način rada senata utvrđuje se statutom visokoškolske ustanove.

Članak 59. **(Druga tijela visokoškolske ustanove)**

Visokoškolska ustanova može imati i druga tijela, u skladu sa osnivačkim aktom i statutom.

VIII. ORGANIZACIJA SVEUČILIŠTA

Članak 60. **(Vrste organizacijskih jedinica)**

(1) Sveučilište ima ustrojbene jedinice kao što su fakulteti, akademije, visoke škole i znanstveno-istraživački instituti koje izvode nastavni, znanstvenoistraživački i umjetnički rad, u jednom ili više obrazovnih i znanstvenih područja.

(2) Radi komercijalizacije rezultata znanstveno-istraživačkog i umjetničkog rada visokoškolska ustanova, kao i njene ustrojbene jedinice uz suglasnost visokoškolske ustanove, mogu osnovati svoje ustrojbene jedinice, u čijem radu mogu sudjelovati i studenti (centar za transfer tehnologija, inovacijski centar, poslovno-tehnološki park, inženjerski biro, radionice, umjetnički sastavi, galerije, TV postaje, i drugo) i druge ustrojbene jedinice.

(3) Organizacija i nadležnost organizacijskih jedinica bliže se uređuje statutom visokoškolske ustanove.

Članak 61.

(Definicije organizacijskih jedinica)

(1) Fakultet je ustrojbeno jedinica sveučilišta koja izvodi sveučilišne studije i razvija stručni i znanstveni rad u jednom ili više znanstvenih i stručnih područja.

(3) Akademija je ustrojbeno jedinica sveučilišta koja organizira i izvodi sveučilišne umjetničke studije te razvija umjetničko stvaralaštvo i znanstvenoistraživački rad na području umjetnosti.

(4) Znanstveni institut je znanstvenoistraživačka ustrojbeno jedinica sveučilišta koja obavlja fundamentalna, primijenjena i razvojna istraživanja iz odgovarajućeg znanstvenog područja.

(5) Ustrojbene jedinice ne mogu imati status pravne osobe.

(6) Znanstveni institut može imati status pravne osobe što se utvrđuje osnivačkim aktom.

Članak 62.

(Osnivanje i izvođenje znanstvenih, stručnih i umjetničkih studija)

(1) Fakultet i umjetnička akademija mogu osnivati i izvoditi sveučilišne, znanstvene, stručne, odnosno umjetničke studije u skladu sa zakonom.

(2) Znanstveni institut u sastavu sveučilišta može ostvarivati dio studijskih programa iz svih ciklusa studija na sveučilištu, u skladu sa statutom, odnosno općim aktom sveučilišta.

Članak 63.

(Uvođenje novog studija)

(1) Fakulteti i akademije mogu se formirati u visokoškolskoj ustanovi radi uvođenja nove vrste studija u skladu sa standardima i normativima visokog obrazovanja.

(2) Ukoliko se na fakultetu izvode studiji iz više obrazovnih i znanstvenih područja, organiziraju se studijski odsjeci za svako obrazovno i znanstveno područje.

Članak 64.

(Ovlaštenja u pravnom prometu)

(1) Ustrojbene jedinice sveučilišta mogu imati određena ovlaštenja u pravnom prometu kao i poseban obračun rezultata poslovanja, u skladu s osnivačkim aktom i statutom sveučilišta.

(2) Ustrojbene jedinice sveučilišta mogu istupati u pravnom prometu pod nazivom sveučilišta u čijem su sastavu i svojim nazivom, u skladu sa statutom.

Članak 65.

(Tijela organizacijskih jedinica u sastavu sveučilišta)

(1) Tijela fakulteta, akademije i visoke škole kao ustrojbenih jedinica sveučilišta, su:

- a) znanstveno-nastavno, umjetničko-nastavno i stručno vijeće
- b) ravnatelj ili dekan.

(2) Ustrojbene jedinice sveučilišta iz stavka (1) ovog članka mogu imati i druga tijela u skladu sa osnivačkim aktom i statutom.

Članak 66.
(Znanstveno-nastavno i umjetničko-nastavno vijeće)

(1) Znanstveno-nastavno, odnosno umjetničko-nastavno vijeće je akademsko tijelo ustrojbene jedinice i čine ga utvrđen broj nastavnika i suradnika koji su u radnom odnosu u visokoškolskoj ustanovi, i koji sudjeluju u znanstveno-nastavnom procesu ustrojbene jedinice, kao i studenti izabrani od studentskog predstavničkog tijela, u skladu sa statutom visokoškolske ustanove.

(2) Znanstveno-nastavno, odnosno umjetničko-nastavno vijeće:

- a) predlaže nastavni plan i program za ustrojbenju jedinicu kao dio integralnog nastavnog plana i programa visokoškolske ustanove;
- b) obrazuje povjerenstva u postupku stjecanja znanstvenog stupnja magistra i doktora i imenuje mentore;
- c) bira i razrješava ravnatelja ili dekana i zamjenike ravnatelja ili prodekane;
- d) odlučuje o prigovorima studenata na odluku ravnatelja o pojedinačnim obavezama i odgovornostima;
- e) obavlja i druge poslove u skladu sa zakonom i statutom visokoškolske ustanove.

Članak 67.
(Ravnatelj ili dekan)

(1) Ravnatelj ili dekan rukovodi radom i predstavlja i zastupa fakultet, akademiju i visoku školu kao ustrojbenju jedinicu sveučilišta i ima prava i obaveze utvrđene osnivačkim aktom i statutom sveučilišta.

(2) Postupak, kriteriji, uvjeti za imenovanje te postupak i razlozi razrješenja ravnatelja ili dekana bliže se uređuju osnivačkim aktom i statutom sveučilišta.

Članak 68.
(Tijela instituta)

Institut kao ustrojbenja jedinica sveučilišta može imati ravnatelja, stručno vijeće i druga tijela u skladu sa osnivačkim aktom i statutom sveučilišta.

IX. IZBOR U ZNANSTVENONASTAVNA ZVANJA

Članak 69.
(Znanstveno-nastavna, umjetnička i nastavna zvanja)

(1) Sveučilište dodjeljuje znanstveno-nastavna, umjetnička i nastavna zvanja i to:

- a) redoviti profesor,
- b) izvanredni profesor,
- c) docent,
- d) lektor,
- e) viši asistent,
- f) asistent.

(2) Visoka škola dodjeljuje nastavna i umjetnička zvanja, i to:

- a) profesor visoke škole,
- b) predavač visoke škole,
- c) asistent.

Članak 70.
(Razdoblje na koji se bira akademsko osoblje)

- (1) Razdoblje na koje se bira akademsko osoblje na sveučilištu je:
- a) asistent na razdoblje od četiri godine, bez mogućnosti reizbora;
 - b) viši asistent na razdoblje od pet godina s mogućnošću reizbora isključivo ako postigne stupanj trećeg ciklusa;
 - c) lektor na razdoblje od pet godina, bez mogućnosti reizbora;
 - d) docent na razdoblje od pet godina s mogućnošću reizbora;
 - e) izvanredni profesor na razdoblje od šest godina, s mogućnošću reizbora;
 - f) redoviti profesor trajno.
- (2) Redoviti profesor zaključuje ugovor o radu na neodređeno vrijeme.
- (3) Razdoblje na koji se bira akademsko osoblje na visokoj školi je:
- a) asistent na razdoblje od četiri godine, bez mogućnosti reizbora;
 - b) predavač visoke škole na razdoblje od pet godina s mogućnošću reizbora;
 - c) profesor visoke škole trajno.

Članak 71.
(Način izbora akademskog osoblja)

(1) Izbor akademskog osoblja se u svim slučajevima obavlja javnim natječajem, u skladu s kriterijima određenim zakonom, statutom visokoškolske ustanove i standardima u danoj struci.

(2) Akademsko osoblje zaključuje ugovor o radu s visokoškolskom ustanovom na određeno vrijeme, ako ugovorom nije drukčije određeno. Nakon isteka tog razdoblja visokoškolska ustanova dužna je zaključiti novi ugovor o radu sa svakim članom akademskog osoblja koji je izabran u isto ili više akademsko zvanje.

Članak 72.
(Stručno povjerenstvo)

(1) Izbor se obavlja na osnovu natječaja koji raspisuje senat na prijedlog znanstveno-nastavnog ili umjetničkog vijeća. Natječaj se objavljuje u sredstvima javnog informiranja. S ciljem pripremanja prijedloga za izbor, znanstveno-nastavno ili umjetničko vijeće imenuje stručno povjerenstvo iz reda nastavnika.

(2) Sastav stručnog povjerenstva za izbor u zvanje, broj članova, procedure, rokovi i druga pitanja u provođenju natječaja bliže se uređuju statutom visokoškolske ustanove.

Članak 73.
(Stručno povjerenstvo za izbor)

Stručno povjerenstvo za izbor sastoji se od najmanje tri člana koji ne mogu biti u nižem zvanju od zvanja u koje se kandidat bira i od kojih najmanje jedan član mora biti iz užeg znanstvenog/umjetničkog područja na koje se kandidat bira.

Članak 74.
(Izbor za multidisciplinarne predmete)

Kod izbora za multidisciplinarne predmete ili uže znanstveno/umjetničko područje stručno povjerenstvo broji najmanje pet članova, od kojih najmanje po jedan član mora biti iz užih znanstvenih/umjetničkih područja za koje se obavlja izbor.

Članak 75.
(Registar domaćih i međunarodnih časopisa)

(1) Senat visokoškolske ustanove će uraditi registar domaćih i međunarodnih časopisa i zbornika radova sa znanstvenih skupova koji će se smatrati referentnim za bodovanje nastavnika i suradnika u postupku izbora u odgovarajuća zvanja na koji suglasnost daje nadležno ministarstvo.

(2) Način upisa u registar časopisa i zbornika radova visokoškolske ustanove bliže će se regulirati pravilnikom i procedurama za izbor i napredovanje nastavnika i suradnika koji donosi senat.

(3) Pri ocjeni valjanosti publikacija vodit će se računa o međunarodnom ugledu, referencama, načinu recenzija radova i drugim relevantnim pokazateljima.

Članak 76.
(Publikacije)

(1) Pod publikacijom se podrazumijeva objavljena knjiga, monografija, sveučilišni udžbenik ili umjetnička knjiga (roman, zbirka pripovjedaka i sl.).

(2) Domaće publikacije pisane na hrvatskom jeziku moraju zadovoljavati sljedeće uvjete:

- a) da je publikacija objavljena u punom opsegu,
- b) da je recenzirana od strane stručnih osoba za područje na koje se publikacija odnosi, što podrazumijeva najmanje jednog recenzenta u zvanju akademika ili najmanje dva recenzenta u sveučilišnim nastavničkim zvanjima s matičnih ili srodnih znanstvenih područja,
- c) da je postupak katalogizacije izvršen po međunarodnim standardima (ISBN i ISSN).

Članak 77.
(Uvjeti za izbor u znanstveno-nastavna i nastavna zvanja)

(1) Uvjeti za izbor akademskog osoblja u znanstveno-nastavna i nastavna zvanja na visokoškolskoj ustanovi su:

- a) redoviti profesor: provedeno najmanje jedno izborno razdoblje u zvanju izvanrednog profesora, najmanje dvije objavljene knjige, najmanje osam znanstvenih radova objavljenih u priznatim publikacijama, sve nakon stjecanja zvanja izvanrednog profesora, te uspješno mentorstvo kandidata za stupanj drugog i trećeg ciklusa.
- b) izvanredni profesor: provedeno najmanje jedno izborno razdoblje u zvanju docenta, te najmanje pet znanstvenih radova objavljenih u priznatim publikacijama, objavljena knjiga, sve nakon izbora u zvanje docenta te mentorstvo kandidata za stupanj drugog ciklusa,
- c) docent: znanstveni stupanj doktora znanosti u danom području, najmanje tri znanstvena rada objavljena u priznatim publikacijama, pokazane nastavničke

sposobnosti, te da ima potvrdno ocijenjeno nastupno predavanje pred nastavnicima i studentima,

- d) lektor: završen stupanj drugog ciklusa (magisterij),
- e) viši asistent: može biti izabrana osoba koja ima završen stupanj drugog ciklusa (magisterij) odnosno stečeno zvanje magistar struke ili magistar znanosti,
- f) asistent: odgovarajući sveučilišni stupanj s najmanje 240 ECTS bodova i najnižom prosječnom ocjenom 3,50.

(2) Statutom visokoškolske ustanove se određuju predmeti na kojima se može obavljati izbor u zvanje predavača i višeg predavača.

Članak 78.

(Uvjeti za izbor u umjetničko-nastavna zvanja)

Uvjeti za izbor u umjetničko-nastavna zvanja u koja se bira akademsko osoblje na studijskim profilima na sveučilištu, ako je za nastavni predmet od naročitog značaja umjetnički kriterij, su:

a) redoviti profesor: završen stupanj najmanje drugog ciklusa, veći broj javno predstavljenih oblika umjetničkog stvaralaštva koji su značajno doprinijeli razvoju kulture i umjetnosti i doprinos podizanju nastavnog i umjetničkog kadra.

b) izvanredni profesor: završen stupanj najmanje drugog ciklusa, veći broj javno predstavljenih oblika umjetničkog stvaralaštva, priznanja za uspješno djelovanje u odgovarajućem području i pokazani rezultati u nastavnom radu.

c) docent: završen stupanj najmanje drugog ciklusa, veći broj javno predstavljenih oblika umjetničkog stvaralaštva i pokazani rezultati u nastavnom radu.

d) viši asistent: završen stupanj drugog ciklusa i javno predstavljeni oblici umjetničkog stvaralaštva.

e) asistent: završen stupanj drugog ciklusa, s najmanje 300 ECTS bodova i prosječnom ocjenom 3,5.

Članak 79.

(Uvjeti za izbor u nastavna zvanja na visokoj školi)

(1) Minimalni uvjeti za izbor u nastavna zvanja na visokoj školi su:

- a) profesor visoke škole: završen stupanj trećeg ciklusa i pokazana nastavna sposobnost;
- b) predavač visoke škole: završen stupanj drugog ciklusa (magisterij) i stečeno zvanje magistar struke ili magistar znanosti;
- c) asistent: završen stupanj prvog ciklusa, s najmanjom prosječnom ocjenom 3,5.

(2) Na visokoj školi nastavu mogu izvoditi i osobe koja imaju zvanja redovitog profesora, izvanrednog profesora i docenta birana na sveučilištima.

Članak 80.

(Uvjeti za izbor u umjetnička zvanja na visokoj školi)

Minimalni uvjeti za izbor u umjetnička zvanja na visokoj školi su:

- a) profesor visoke škole: završen stupanj prvog ciklusa, istaknuti javno predstavljeni oblici umjetničkog stvaralaštva i pokazana nastavna sposobnost.
- b) predavač visoke škole: završen stupanj najmanje prvog ciklusa, javno predstavljeni oblici umjetničkog stvaralaštva i pokazana nastavna sposobnost.
- c) asistent: završen stupanj prvog ciklusa, s najmanjom prosječnom ocjenom 3,5.

Članak 81.
(Izvođenje nastave na umjetničko nastavnim predmetima)

Na visokoj školi nastavu mogu izvoditi i osobe koje imaju izbor na umjetničko-nastavnim predmetima na sveučilištima.

X. RADNI ODNOSI

Članak 82.
(Zasnivanje radnog odnosa u javnoj visokoškolskoj ustanovi)

(1) Radni odnos u javnoj visokoškolskoj ustanovi zasniva se putem javnog natječaja, odnosno javnog oglasa, a na razdoblje kako je određeno člankom 70. ovoga Zakona.

(2) Kriteriji, postupak i druga pitanja zasnivanja radnog odnosa u javnoj visokoškolskoj ustanovi, uređuju se općim aktom te ustanove sukladno ovom Zakonu.

Članak 83.
(Dodatno radno angažiranje)

(1) Nastavnik, odnosno suradnik može zaključiti ugovor kojim se radno angažira na drugoj visokoškolskoj ustanovi ili kod druge pravne osobe samo ako takav rad ne bi negativno utjecao na rad u visokoškolskoj ustanovi kod koje je u radnom odnosu, niti bi dovodio do sukoba interesa, a uz prethodno odobrenje čelnika ustrojbene jedinice.

(2) Općim aktom visokoškolske ustanove propisuju se uvjeti i postupak za davanje odobrenja iz stavka (1) ovog članka.

Članak 84.
(Plaćeni dopust)

Nastavniku i suradniku, poslije jedne godine provedene u nastavi u javnoj visokoškolskoj ustanovi, može se odobriti plaćeni dopust u trajanju do dva semestra radi stručnog, odnosno umjetničkog usavršavanja, u skladu sa statutom visokoškolske ustanove.

Članak 85.
(Mirovanje radnog odnosa)

Pored razloga utvrđenih zakonom, nastavniku i suradniku u javnoj visokoškolskoj ustanovi se može odobriti neplaćeni dopust, u trajanju do jedne godine za koje razdoblje mu miruju prava i obveze iz radnog odnosa, u slučajevima utvrđenim statutom visokoškolske ustanove.

Članak 86.
(Mirovanje rokova za izbor u znanstvena zvanja)

Nastavniku i suradniku koji je na neplaćenom dopustu, porodiljskom dopustu i dopustu radi njege djeteta, bolovanju preko tri mjeseca, obavljanju javne dužnosti i u drugim slučajevima utvrđenim zakonom, kolektivnim ugovorom ili statutom, rokovi za izbor u znanstvena zvanja i na radno mjesto miruju i neće se uračunavati u izbornu razdoblje.

Članak 87.
(Umirovljenje nastavnika)

Nastavnik u zvanju redovitog profesora koji je ispunio uvjete za mirovinu u skladu sa Zakonom može ostati u radnom odnosu u visokoškolskoj ustanovi do navršenih 70 godina života, ako za to postoji potreba i ako se na natječaj za popunu njegovog radnog mjesta, koji se obvezno raspisuje jednom godišnje, ne prijavi kandidat koji ispunjava uvjete za izbor.

Članak 88.
(Prava i obveze iz radnog odnosa)

U pogledu prava i obveza iz radnog odnosa akademskog osoblja i uposlenika u visokoškolskoj ustanovi primjenjuju se odredbe Zakona o radu, ako ovim zakonom nije drukčije uređeno.

XI. STUDENTI

Članak 89.
(Upis studenata)

(1) Na odobrene, odnosno akreditirane studijske programe mogu se upisati kandidati putem natječaja, utvrđenim zakonom i općim aktom visokoškolske ustanove.

(2) Studenti ostvaruju prava i izvršavaju obveze tijekom studija u skladu sa zakonom, statutom i drugim općim aktima visokoškolske ustanove.

Članak 90.
(Studentska knjižica)

(1) Studenti koji su primljeni i upisani u visokoškolsku ustanovu stupaju u ugovorni odnos s tom visokoškolskom ustanovom.

(2) Osoba koja se upiše na studijske programe iz čl. 126. stavka (1), stječe status studenta i visokoškolska ustanova mu izdaje studentsku knjižicu (indeks).

(3) Minimalni sadržaj indeksa propisuje nadležno ministarstvo.

(4) Oblik indeksa utvrđuje visokoškolska ustanova.

Članak 91.
(Upisna politika)

(1) Upisnom politikom definiraju se uvjeti, procedure i kriteriji za prijem studenata svih studijskih ciklusa na visokoškolsku ustanovu.

(2) Na temelju upisne politike visokoškolska ustanova će osigurati sljedeće:

- a) propisati pravila i procedure za prijem i upis studenata uz fer, jasan i eksplicitan kriterij koji će se primjenjivati konzistentno, koristeći transparentne i jasno definirane uvjete za upis;
- b) osigurati promotivni materijal s relevantnim sadržajem, točnim podacima koji se odnose na vrijeme upisa, a koji će biti dostupan zainteresiranim kandidatima;
- c) osigurati transparentnost procedura selekcije kandidata za upis, pažljivo i učinkovito provođenje istih, vodeći računa o povjerljivosti podataka o studentima.
- d) osigurati da potencijalni kandidati budu obaviješteni o svim informacijama relevantnim za prijem i upis.

- e) osigurati da odabrani studenti budu obaviješteni o svim značajnijim promjenama od vremena kada je objavljen natječaj za upis, kao i o svim opcijama koje imaju na raspolaganju u danim okolnostima.
- f) upoznati studente koji su uspješno prošli prijemne procedure o pravilima upisa, eventualnim pripremama za nove studente i mogućnostima koje se pružaju studentima kao podrška učenju ili poboljšanju standarda.

Članak 92. **(Kriteriji za odabir kandidata)**

(1) Upis na studij obavlja se na osnovu javnog natječaja, koji mora sadržavati: uvjete za upis, status i broj mjesta za upis, postupak, podatke o ispravama koje se podnose i rokovima za podnošenje prijave.

(2) Visokoškolska ustanova utvrđuje postupak odabira kandidata i kriterije na osnovu kojih se obavlja klasifikacija i odabir kandidata za upis.

(3) Prijamni ispit se polaže samo ako je to određeno statutom visokoškolske ustanove ili odlukom senata.

Članak 93. **(Upis stranih državljana i osobe bez državljanstva)**

(1) Strani državljanin i osoba bez državljanstva može se upisati na studijske programe pod istim uvjetima kao i domaći državljanin u skladu s ovim Zakonom i statutom visokoškolske ustanove te u skladu s kvotom za upis studenata stranih državljana koju utvrđuje nadležno ministarstvo na prijedlog visokoškolske ustanove.

(2) Strani državljanin, osim državljanin država nastalih raspadom SFRJ, plaćaju troškove studija na visokoškolskoj ustanovi kao javnoj ustanovi po cjeniku predviđenom za strane državljane, osim ukoliko to nije, za određene države, drugačije definirano međudržavnim ugovorima.

(3) Studenti državljanin država nastalih raspadom SFRJ, upisuju se i plaćaju troškove studija na visokoškolskoj ustanovi kao javnoj ustanovi pod istim finansijskim uvjetima kao državljani Bosne i Hercegovine, i u skladu s kvotom za upis studenata iz ove kategorije koju odobri vlada, na prijedlog visokoškolske ustanove.

Članak 94. **(Prava studenata)**

(1) Studenti imaju sljedeća prava:

- a) nazočiti svim predavanjima, seminarima i drugim oblicima nastave organiziranim u okviru njihovih predmeta u skladu s njihovim statusom i ovisno od mogućnosti i drugih oblika organizirane nastave,
- b) na konsultacije i mentorski rad,
- c) završetak studija u kraćem roku,
- d) izjašnjavanje o kvaliteti nastave i nastavnika,
- e) pritužbe u slučaju povrede studentskih prava utvrđenih zakonom, statutom ili drugim općim aktom visokoškolske ustanove,
- f) korištenje knjižnice i drugih usluga za studente koje se nalaze u visokoškolskoj ustanovi;
- g) sudjelovanje na izborima za studentska mjesta u studentskim predstavničkim tijelima i drugim tijelima ustanovljenim u skladu sa statutom visokoškolske ustanove,
- h) na blagovremeno i točno informiranje o svim pitanjima koja se odnose na studije,

- i) na samoorganiziranje i izražavanje vlastitog mišljenja,
- j) na ravnopravnost u pogledu uvjeta studija i tretmana u visokoškolskoj ustanovi kao i na povlastice koje nosi status studenta,
- k) na različitost i zaštitu od diskriminacije,
- l) pravo na priznavanje i prijenos bodova između visokoškolskih ustanova u BiH,
- m) druga prava utvrđena statutom i drugim općim aktom visokoškolske ustanove.

(2) Način ostvarivanja prava studenata bliže se uređuje statutom.

Članak 95. (Obveze studenata)

Studenti imaju sljedeće obveze:

- a) pridržavati se pravila koje je propisala visokoškolska ustanova;
- b) ispunjavati nastavne i druge obveze studenta,
- c) iskazivati dužno poštovanje prema pravima osoblja i drugih studenata u visokoškolskoj ustanovi,
- d) ukazivati dužnu i punu pozornost svom studiju i sudjelovati u akademskim aktivnostima.

Članak 96. (Sadržaj Statuta visokoškolske ustanove u pogledu prava studenata)

Statut visokoškolske ustanove obvezno sadrži odredbe koje:

- a) osiguravaju slobodu studenata da, u skladu sa zakonom, ispituju i testiraju primljena znanja i nude nove ideje i kontroverzna i nepopularna mišljenja, a da se time ne izlažu opasnosti od gubitka svog statusa ili bilo koje druge privilegije koju eventualno u visokoškolskoj ustanovi uživaju;
- b) osiguravaju, u skladu sa zakonom, slobodu govora, organiziranja i okupljanja studenata;
- c) štite studente od diskriminacije prema bilo kojem osnovu kao što je spol, rasa, bračni status, boja kože, izgled, vjera, jezik, političko ili drugo mišljenje, nacionalno, etničko ili socijalno podrijetlo, povezanost s nekom nacionalnom zajednicom, imovina, rođenje ili bilo koji drugi status;
- d) pružaju pravične i nepristrane mehanizme rješavanja disciplinskih pitanja koja se tiču studenata.

Članak 97. (Odgovornost studenata)

(1) Studenti imaju pravo iznijeti svoja viđenja u pogledu kvalitete nastave ili drugih usluga visokoškolske ustanove, a statut mora sadržavati odredbe za pravično rješavanje takvih pritužbi.

(2) Okolnosti pod kojima studenti mogu biti ispisani iz akademskih ili disciplinskih razloga, kao i žalbene procedure razrađuju su u statutu visokoškolske ustanove.

Članak 98. (Disciplinska odgovornost studenta)

(1) Student odgovara za povredu obveze koja je u vrijeme izvršenja bila utvrđena općim aktom visokoškolske ustanove.

(2) Za težu povredu obveze studentu se može izreći i mjera isključenja sa studija na visokoškolskoj ustanovi.

(3) Disciplinski postupak ne može se pokrenuti po isteku šest mjeseci od dana saznanja za povredu obveze i studenta, a najkasnije dvanaest mjeseci od dana kada je povreda učinjena.

(4) Općim aktom visokoškolske ustanove utvrđuju se teže i lakše povrede obveza, disciplinska tijela i postupak za utvrđivanje odgovornosti studenta.

Članak 99. (Pravo na sudsku zaštitu)

Studenti imaju pravo pred nadležnim sudom osporiti sve konačne odluke visokoškolske ustanove iz članka 98. stavka (2) ovog Zakona, koje se na njih odnose.

Članak 100. (Osiguranje potrebnih uvjeta)

Visokoškolska ustanova će osigurati adekvatne preduvjete za pristup studiju, studiranje i rad osoba sa posebnim potrebama.

Članak 101. (Prestanak statusa studenta)

(1) Status studenta prestaje završetkom studijskog programa i dobivanjem stupnja za koji se školuje, ispisom iz visokoškolske ustanove prije završetka studija, odnosno kada student ne upiše narednu godinu studija, ne obnovi upis u istu godinu u propisanom roku, a ne miruju mu prava i obveze studenta.

(2) Status redovitog studenta prestaje:

a) ako visokoškolska ustanova redovitom studentu izrekne disciplinsku mjeru prestanka statusa redovitog studenta u postupku utvrđenim općim aktom visokoškolske ustanove,

b) kada redoviti student dva puta obnovi istu studijsku godinu i ne stekne uvjete za upis u višu godinu studija.

Članak 102. (Primjena Zakona o upravnom postupku s obzirom na prava i obveze studenata)

Visokoškolska ustanova postupa po Zakonu o upravnom postupku kada rješava o pojedinačnim pravima i obvezama studenata o:

- (a) upisu kandidata u prvu godinu studija;
- (b) upisu studenata u narednu godinu studija;
- (c) pravu studenata na izdavanje diplome;
- (d) mjeri isključenja;
- (e) obvezi plaćanja troškova studija i
- (f) drugim slučajevima utvrđenih zakonom.

Članak 103.
(Studentsko organiziranje)

(1) Ovim se Zakonom uređuje pravo studenata na predstavljanje u tijelima visokoškolske ustanove, pravo na udruživanje i djelovanje studentskih organizacija u visokoškolskim ustanovama, studentski izbori, izbor i djelovanje studentskog pravobranitelja te druga pitanja vezana uz djelovanje studentskih organizacija.

(2) U smislu ovoga Zakona pojmovi imaju sljedeća značenja:

a) Studentsko predstavničko tijelo - izborno predstavničko tijelo, koje štiti interese studenata, sudjeluje u odlučivanju u tijelima visokog učilišta i predstavlja studente u sustavu visokog obrazovanja.

b) Studentska organizacija – studentsko predstavničko tijelo i druga organizacija studenata, neovisno o obliku organiziranja, koja djeluje na visokom učilištu.

Članak 104.
(Načela studentskih organizacija)

(1) Članstvo u studentskim organizacijama je dobrovoljno.

(2) Studenti sudjeluju u upravljanju visokoškolskom ustanovom kroz studentsko predstavničko tijelo kao izborno predstavničko tijelo studenata visokoškolske ustanove.

(3) Na visokoškolskim ustanovama slobodno djeluju i druge studentske organizacije kojima je djelatnost unapređenje studija i zadovoljavanje studentskih potreba (stručna i znanstvena aktivnost, kultura, šport, standard i drugo).

(4) Zabranjena je svaka diskriminacija studenata po bilo kojoj osnovi u odnosu na pravo na članstvo i rad u studentskim organizacijama, zaštiti koju uživaju pred studentskim pravobraniteljem, u pravu na sudjelovanje u izborima, kao i u odnosu na druga prava predviđena ovim Zakonom.

Članak 105.
(Obveze visokoškolske ustanove)

(1) Visokoškolske ustanove dužne su studentskom predstavničkom tijelu i studentskom pravobranitelju osigurati prostor za rad, sufinancirati njihovu djelatnost te im pružati administrativno-tehničku pomoć. Visokoškolske ustanove su dužne, sukladno svojim mogućnostima, podupirati rad drugih studentskih organizacija.

(2) Visokoškolske ustanove dužne su osigurati zakonitost rada studentskog predstavničkog tijela i drugih studentskih organizacija koje djeluju na visokom učilištu, osigurati zakonito i pravodobno provođenje studentskih izbora i omogućiti svim studentima ravnopravno sudjelovanje u izborima.

(3) Visokoškolske ustanove dužne su omogućiti studentskim organizacijama autonomno raspolaganje sredstvima za njihov rad koja se vode na računima visokog učilišta u skladu sa zakonom i općim aktom visokog učilišta.

(4) Obveze visokoškolskih ustanova iz prethodnih stavaka ovoga članka uređuju se općim aktom visokoškolske ustanove

(5) Visokoškolska ustanova dužna je voditi evidenciju studentskih organizacija koje djeluju na toj visokoškolskoj ustanovi.

(6) Način vođenja evidencije iz stavka 5. ovoga članka propisuje se općim aktom visokoškolske ustanove.

Članak 106. (Studentsko predstavničko tijelo)

(1) Studentsko predstavničko tijelo se ustrojava i djeluje na način predviđen ovim Zakonom i općim aktima visokoškolske ustanove i studentskog predstavničkog tijela.

(2) Studentsko predstavničko tijelo se ustrojava na visokoškolskoj ustanovi, ukoliko visoko učilište ima sastavnice, na njima djeluje studentsko predstavničko tijelo sastavnice.

(3) Studentsko predstavničko tijelo može pristupiti odgovarajućim udrugama studentskih predstavničkih tijela na razini BiH, radi ostvarivanja članstva u međunarodnim studentskim udrugama.

Članak 107. (Zadaće studentskog predstavničkog tijela)

Studentsko predstavničko tijelo:

a) bira studentske predstavnike u senat i druga tijela sveučilišta te u vijeće i druga tijela drugih visokih učilišta,

b) bira studentske predstavnike u odgovarajuće organizacije, ustanove i trgovačka društva kojima je osnivač visokoškolska ustanova,

c) donosi plan i program rada studentskog predstavničkog tijela

d) imenuje studentskog pravobranitelja,

e) brine o kvaliteti života studenata, a posebice o kvaliteti studijskog procesa, studentskom standardu, ostvarivanju studentskih prava i drugim pitanjima važnim za studente,

f) predlaže nadležnim tijelima visokoškolske ustanove plan financiranja studentskih aktivnosti,

g) potiče izvannastavne aktivnosti studenata,

h) donosi opće akte studentskog predstavničkog tijela, ako ovim Zakonom ili statutom studentskog predstavničkog tijela nije drugačije određeno,

i) određuje ime studentskog predstavničkog tijela

j) obavlja druge poslove od interesa za studente visokoškolske ustanove.

Članak 108. **(Tijela studentskog predstavničkog tijela)**

(1) Studentsko predstavničko tijelo ima predsjednika koji predstavlja i zastupa studentsko predstavničko tijelo, koordinira njegov rad i obavlja druge poslove predviđene općim aktima visokoškolske ustanove i studentskog predstavničkog tijela. Predsjednika studentskog predstavničkog tijela zamjenjuje njegov zamjenik. Mandat predsjednika i zamjenika traje akademsku godinu i može se jednom ponoviti.

(2) Studentsko predstavničko tijelo može imati predsjedništvo i druga tijela predviđena statutom studentskog predstavničkog tijela.

(3) Mandat članova studentskog predstavničkog tijela traje dvije godine i može se jednom ponoviti. Mandat člana prestaje prestankom statusa studenta, danom podnošenja ostavke, ako u posljednje dvije godine studija nije sakupio minimalno 60 ECTS bodova ili ako drugi put ponavlja godinu tijekom studija u slučaju izvođenja studija koji se izvodi prema propisima koji su vrijedili prije stupanja na snagu ovog Zakona, ako član zbog objektivnih okolnosti nije u stanju obavljati dužnost te u ostalim slučajevima predviđenim statutom studentskog predstavničkog tijela. U slučaju prestanka mandata člana studentskog predstavničkog tijela prije isteka vremena na koje je izabran, provest će se izbori za novog člana studentskog predstavničkog tijela. Tako izabrani član ima mandat koji odgovara mandatu člana umjesto kojega je izabran.

Članak 109. **(Statut studentskog predstavničkog tijela)**

(1) Studentsko predstavničko tijelo ima statut. Statut donosi visokoškolska ustanova, na prijedlog studentskog predstavničkog tijela i na način predviđen njegovim općim aktom, pri čemu za njega treba glasovati većina ukupnog broja studentskih predstavnika u senatu visokoškolske ustanove.

(2) Statutom se propisuje:

- a) ime studentskog predstavničkog tijela,
- b) način rada studentskog predstavničkog tijela,
- c) tijela studentskog predstavničkog tijela,
- d) sastav, način izbora i nadležnost pojedinog tijela studentskog predstavničkog tijela,
- e) način imenovanja studentskog pravobranitelja,
- f) način izbora predstavnika studenata u tijela visokog učilišta,

- g) odgovornost tijela i članova studentskog predstavničkog tijela za neispunjavanje povjerenih im poslova vezanih uz rad studentskog zbora, ostala pitanja važna za rad studentskog predstavničkog tijela.

Članak 110.

(Sastav studentskog predstavničkog tijela)

- (1) Studentsko predstavničko tijelo visokoškolske ustanove čine studenti visokoškolske ustanove koje studenti izabiru na izborima između kandidata navedenih na izbornoj listi.
- (2) Na izborima za studentsko predstavničko tijelo bira se najmanje onoliko članova studentskog predstavničkog tijela koliko u senatu visokoškolske ustanove ima studentskih predstavnika.
- (3) U slučaju kada visokoškolska ustanova ima sastavnice, članovi studentskog predstavničkog tijela te visokoškolske ustanove obvezno su i predstavnici studentskog predstavničkog tijela svake sastavnice.
- (4) U slučaju iz stavka 3. ovoga članka, ukupan broj predstavnika studentskih predstavničkih tijela sastavnica visokoškolske ustanove ne može biti veći od dvije trećine ukupnog broja članova studentskog predstavničkog tijela visokoškolske ustanove.

Članak 111.

(Sjedište i način rada studentskog predstavničkog tijela)

- (1) Studentsko predstavničko tijelo visokoškolske ustanove ima sjedište u mjestu u kojemu je sjedište visokoškolske ustanove.
- (2) Studentsko predstavničko tijelo radi na sjednicama koje saziva predsjednik ili drugo statutom ovlašteno tijelo najmanje jednom u mjesec dana, osim tijekom mjeseca kolovoza. Predsjednik je dužan sazvati sjednicu studentskog predstavničkog tijela na pisani zahtjev jedne četvrtine članova studentskog predstavničkog tijela. Takav zahtjev sadrži i prijedlog dnevnog reda. Ako predsjednik ne sazove sjednicu u roku od 8 dana od dana podnošenja zahtjeva, predlagatelji mogu sami sazvati sjednicu.
- (3) Studentsko predstavničko tijelo može pravovaljano odlučivati ako je na sjednici nazočna natpolovična većina članova. Odluke se donose većinom glasova nazočnih članova, ako statutom nije propisano drugačije. O radu sjednice vodi se zapisnik koji najmanje sadrži: popis nazočnih, dnevni red, zaključke po svakoj točki dnevnog reda te potpis zapisničara i predsjedavajućega.

Članak 112.

(Druge studentske organizacije)

- (1) Na visokoškolskim ustanovama mogu djelovati studentske organizacije nastale udruživanjem studenata u okviru visokoškolske ustanove.

(2) Status studentske organizacije studenata stječe se upisom u evidenciju studentskih organizacija pri visokoškolskoj ustanovi rješenjem čelnika visokoškolske ustanove kojim se potvrđuje da organizacija udovoljava uvjetima ovog Zakona. Visokoškolska ustanova će jednom godišnje provjeravati status studentske organizacije. Ako organizacija prestane udovoljavati uvjetima iz ovoga stavka, visokoškolska ustanova rješenjem će ukinuti status studentske organizacije. Protiv rješenja kojim se status organizacije studenata priznaje, odbija ili ukida dopuštena je žalba senatu visokoškolske ustanove, a nakon toga moguće je pokrenuti upravni spor kod nadležnog suda.

(3) Studentske organizacije slobodno djeluju na visokom učilištu. Visoko učilište, sukladno mogućnostima, osigurava prostorne i materijalne uvjete za rad studentskih organizacija.

(4) Djelovanje studentskih organizacija na visokoškolskoj ustanovi može se detaljnije urediti općim aktom visokoškolske ustanove.

Članak 113.

(Financiranje rada studentskog predstavničkog tijela i drugih studentskih organizacija)

(1) Rad studentskog predstavničkog tijela financira se iz proračuna visokoškolske ustanove na kojem studentsko predstavničko tijelo djeluje.

(2) Rad drugih organizacija studenata može se financirati:

a) iz proračuna sveučilišta ili visokih škola,

b) od zaklada, fondacija i darovnica,

c) od udjela u prihodu pravnih osoba koje posreduju pri studentskom zapošljavanju, sukladno općem aktu ili odluci nadležnog tijela te pravne osobe,

d) iz drugih izvora ako su u skladu sa zadaćama studentske organizacije te ako to nije u suprotnosti sa zakonom ili statutom visoke škole .

(3) Studentsko predstavničko tijelo visokoškolske ustanove dužno je raspisati javni natječaj za financiranje studentskih programa koje provode studentske organizacije ili pojedini studenti. Studentsko predstavničko tijelo koje je raspisalo javni natječaj ne može na natječaj prijaviti svoj studentski program.

(4) Studentsko predstavničko tijelo visokoškolske ustanove dužno je osnovati povjerenstvo za provedbu natječaja. Većinu članova povjerenstva čine studenti imenovani od strane studentskog predstavničkog tijela, a ostatak članova nastavno osoblje imenovano od strane visokoškolske ustanove. Član povjerenstva ne može biti student pojedinac ili osoba koja je član studentske organizacije koja je prijavila program na natječaj. Broj članova povjerenstva i način njihova odabira određuje se općim aktom visokoškolske ustanove.

(5) Povjerenstvo iz stavka 4. ovoga članka podnosi prijedloge raspodjele financijskih sredstava. Odluku o raspodjeli financijskih sredstava donosi visokoškolska ustanova na prijedlog studentskog predstavničkog tijela.

(6) Proračunski fondovi, kriteriji za natječaje te način vrednovanja studentskih programa koje provode studentske organizacije ili pojedini studenti, osim studentskog predstavničkog tijela, propisuju se općim aktom, kojeg predlaže studentsko predstavničko tijelo, natpolovičnom većinom svih članova, a donosi senat visokoškolske ustanove.

(8) Studentsko predstavničko tijelo i druge studentske organizacije bez pravne osobnosti autonomno raspolažu sredstvima za svoj rad u okviru računa visokog učilišta, sukladno zakonu i općem aktu visokog učilišta.

(9) Studentske organizacije koje imaju status udruge sukladno Zakonu o udrugama i fondacijama raspolažu svojim sredstvima sukladno svom statutu.

Članak 114.

(Nadzor nad obavljanjem djelatnosti studentskih organizacija)

(1) Rad studentskih organizacija je javan.

(2) Nadzor nad obavljanjem djelatnosti studentskih organizacija obavlja visokoškolska ustanova, sukladno svom općem aktu.

(3) Visokoškolska ustanova obavlja nadzor namjenske uporabe novčanih sredstava koja dodjeljuju studentskim organizacijama, sukladno svom općem aktu.

Članak 115.

(Biračko pravo)

(1) U izborima za studentsko predstavničko tijelo visokoškolske ustanove imaju pravo sudjelovati svi studenti, sukladno ovom Zakonu, općem aktu visokoškolske ustanove i općem aktu studentskog predstavničkog tijela.

(2) Svi studenti imaju pravo birati i biti birani za studentske predstavnike (članove i zamjenike) u studentskom predstavničkom tijelu.

(3) Za studentskog predstavnika ne može se kandidirati student koji u posljednje dvije godine studija nije sakupio minimalno 60 ECTS bodova ili koji drugi put ponavlja godinu tijekom studija koji se izvodi prema propisima koji su vrijedili prije stupanja na snagu ovog te u ostalim slučajevima predviđenim statutom studentskog predstavničkog tijela.

(4) Ako studentu koji je izabran za studentskog predstavnika prestane mandat prije isteka vremena na koje je izabran, zamjenjuje ga njegov zamjenik. Ukoliko ga ne zamjenjuje zamjenik, ponavljaju se izbori za mjesto tog studentskog predstavnika.

Članak 116.

(Izbori)

(1) Izbori za studentska predstavnička tijela visokoškolske ustanove (članove i zamjenike) održavaju se u pravilu na početku akademske godine.

(2) Izbore raspisuje čelnik visokoškolske ustanove najmanje 30 dana prije njihova održavanja te imenuje izbornu povjerenstvo koje provodi izbore. Većinu članova izbornog povjerenstva čine studenti.

(3) Kandidature se podnose izbornom povjerenstvu najkasnije 10 dana prije održavanja izbora, a objavljuju se najmanje 8 dana prije provođenja izbora.

(4) Izbornu povjerenstvo ima 5 članova. Tri člana povjerenstva i njihove zamjenike predlaže studentski zbor, a dva člana povjerenstva i njihove zamjenike predlažu visokoškolske ustanove iz reda nastavnog osoblja. Izbornu povjerenstvo imenuje biračke odbore i utvrđuje popis birača.

(5) Članovi povjerenstva za prigovore i članovi biračkih odbora, kandidati na izborima i članovi studentskog zbora s važećim mandatom ne mogu biti istodobno i članovi izbornog povjerenstva.

(6) Posebnim općim aktom studentskog predstavničkog tijela propisuje se izborni postupak, a posebice:

- a) način predlaganja i utvrđivanja kandidata,
- b) način provedbe izbora,
- c) vođenje biračkog popisa,
- d) uvjeti za pravovaljanost kandidatura,
- e) mjesto i vrijeme izbora,
- f) trajanje glasovanja koje ne može biti kraće od 12 sati,
- g) tajnost glasovanja,
- h) način provjere identiteta kandidata, birača i drugih osoba koje sudjeluju u izbornom postupku,
- i) sudjelovanje promatrača,
- j) način postupanja za slučaj jednakog broja glasova pojedinih kandidata,
- k) prigovor na tijek i rezultate izbornog postupka,
- l) sastav i djelokrug povjerenstva za prigovore.

(7) Prigovori na tijek i rezultate izbornog postupka podnose se povjerenstvu za prigovore na razini visokoškolske ustanove.

(8) Povjerenstvo za prigovore ima pet članova. Dva člana povjerenstva i njihove zamjenike iz redova studenata predlaže studentsko predstavničko tijelo, a imenuje čelnik visokoškolske ustanove. Tri člana povjerenstva i njihove zamjenike iz reda nastavnog osoblja predlaže senat, a imenuje čelnik visokoškolske ustanove.

(9) Članovi Izbornog povjerenstva i biračkih odbora, kandidati na izborima i članovi studentskog predstavničkog tijela s važećim mandatom ne mogu biti istodobno i članovi povjerenstva za prigovore.

Članak 117.

(Studentski pravobranitelj)

(1) Visokoškolska ustanova ima studentskog pravobranitelja kojeg imenuje studentsko predstavničko tijelo na vrijeme od jedne godine, sukladno općem aktu studentskog predstavničkog tijela. Mandat studentskog pravobranitelja može se jednom ponoviti. Studentski pravobranitelj može imati jednog ili više zamjenika.

(2) Za studentskog pravobranitelja ili njegovog zamjenika može biti imenovan student koji ispunjava uvjete za člana studentskog predstavničkog tijela propisane ovim Zakonom.

(3) Studentski pravobranitelj:

- a) prima pritužbe studenata koje se odnose na njihova prava i raspravlja o njima s nadležnim tijelima visokoškolske ustanove,
- b) savjetuje studente o načinu ostvarivanja njihovih prava,
- d) može sudjelovati u stegovnim postupcima protiv studenata radi zaštite njihovih prava,
- e) obavlja druge poslove utvrđene općim aktom visokoškolske ustanove.

Članak 118.

(Stegovna odgovornost čelnika visokoškolske ustanove)

Za kršenje odredbi ovoga Zakona čelnik visokoškolske ustanove podliježe stegovnoj odgovornosti sukladno općem aktu visokoškolske ustanove.

XII. VISOKOOBRAZOVNA DJELATNOST

Članak 119.

(Stalno stručno usavršavanje)

(1) Stalne i povremene oblike stručnog usavršavanja organizira visokoškolska ustanova putem ustrojbenih jedinica.

(2) Program stručnog usavršavanja donosi senat na svoju inicijativu ili na prijedlog znanstveno-nastavnog vijeća fakulteta, odnosno nastavno-umjetničkog vijeća akademija.

(3) O sudjelovanju u pojedinim oblicima stručnog usavršavanja kandidatu se izdaju odgovarajuće potvrdnice.

Članak 120.
(Način studiranja)

(1) Visoko obrazovanje može se stjecati redovito, izvanredno, učenjem na daljinu ili kombiniranjem ova tri načina studiranja, na način utvrđen statutom.

(2) Visokoškolska ustanova odnosno njezine ustrojbene jedinice u okviru svoje djelatnosti mogu obavljati znanstvenoistraživačku, umjetničku, ekspertno-konzultantsku i izdavačku djelatnost, a mogu obavljati i druge poslove iz znanstvenog, stručnog, istraživačkog i umjetničkog rada, pod uvjetom da se tim poslovima ne ugrožava kvaliteta nastave.

(3) Visokoškolska ustanova odnosno fakultet, umjetnička akademija i veleučilište (visoka škola) kao ustrojvena jedinica u okviru svoje djelatnosti može realizirati programe obrazovanja tijekom cijelog života van okvira studijskih programa za koje je dobila dozvolu za rad, na način utvrđen općim aktom visokoškolske ustanove.

(4) Osoba koja je upisana na program iz stavka (3) ovog članka nema status studenta i nakon uspješno svladanog programa izdaje mu se uvjerenje.

Članak 121.
(Organizacija predavanja nastave za studente)

Visokoškolska ustanova je dužna organizirati predavanja i druge oblike nastave za sve studente u skladu s općim aktom visokoškolske ustanove.

Članak 122.
(Informiranje studenata o održavanju nastave)

1) Visokoškolska ustanova je dužna na odgovarajući način informirati studente o načinu, vremenu i mjestu održavanja nastave, ciljevima, metodama i sadržajima nastave, o sadržajima, metodama, kriterijima i mjerilima ispitivanja, o načinu osiguranja javnosti na ispitu i načinu uvida u rezultate, kao i o drugim pitanjima od značaja za studente.

(2) Način organiziranja i vrijeme održavanja oblika studija i informiranja studenata uređuju se općim aktom visokoškolske ustanove.

Članak 123.
(Angažiranje studenta)

(1) Zbroj od 60 ECTS bodova odgovara prosječnom ukupnom angažmanu studenta u opsegu 40-satnog radnog tjedna tijekom jedne akademske godine.

(2) Ukupno angažiranje studenta sastoji se od nastave (predavanja, vježbe, praktikumi, seminari i dr.), samostalnog rada, kolokvija, ispita, izrade završnih radova, dragovoljnog rada u lokalnoj zajednici i ostalih vidova angažiranja.

Članak 124.
(Ciklusi studiranja)

(1) Visoko obrazovanje organizira se u tri ciklusa:

- a) Prvi ciklus ili dodiplomski studij odnosno preddiplomski studij vodi do akademskog zvanja završenog dodiplomskog studija prvostupnik (the degree of Bachelor) ili ekvivalenta, stečenog nakon najmanje tri i najviše četiri godine redovitog studija nakon stjecanja svjedodžbe o završenoj srednjoj školi, koji se vrednuje s najmanje 180 odnosno 240 ECTS bodova;

- b) Drugi ciklus ili diplomski studij vodi do akademskog zvanja magistra struke ili ekvivalenta, stečenog nakon završenog dodiplomskog studija i traje jednu ili dvije godine, a vrednuje se sa 60 odnosno 120 ECTS bodova, i to tako da u zbroju s prvim ciklusom nosi 300 ECTS bodova.
- c) Treći ciklus ili doktorski studij vodi do akademskog zvanja doktora (znanosti) ili ekvivalenta, traje tri godine i vrednuje se sa 180 ECTS bodova i to tako da u zbroju s prva dva ciklusa nosi 480 ECTS bodova;
 - (2) U sustavu ECTS jedna studijska godina vrijedi 60 bodova (ukupno radno opterećuje studenta tijekom godine), odnosno 30 bodova vrijedi jedan semestar.
 - (1) Iz odredbi stavka 1. ovog članka izuzima se studij medicinske grupe znanosti u prvom ciklusu koji se vrednuje sa 360 ECTS bodova.
 - (2) Jedan ECTS predstavlja između 25 i 30 sati rada studenta, gdje se radni tjedan svakog studenta sastoji od 40 sati (predavanja, seminari, izrada radova, učenje i sl.), gdje je visokoškolska ustanova obvezna odrediti opterećenje za svaki položen studijski predmet.

Članak 125.

(Akademske titule i stručna zvanja)

- (1) Završetkom određenog ciklusa studija stječe se pravo na akademsku titulu u određenom području, u skladu s ovim Zakonom i Pravilnikom o korištenju akademskih titula te stjecanju znanstvenih i stručnih naziva, kojeg donosi ministar.
- (2) Izuzev zvanja koja se dodjeljuju u vidu počasnih doktorata znanosti (*honoris causa*), ne mogu se dodjeljivati zvanja koja nisu predviđena zakonom.

Članak 126.

(Studijski program)

- (1) Studij se ustrojava prema studijskom programu.
- (2) Studijski program je skup obveznih i izbornih studijskih područja, odnosno predmeta, s okvirnim sadržajem, čijim se savladavanjem osiguravaju neophodna znanja i vještine za stjecanje diplome odgovarajuće razine i vrste studija.

Članak 127.

(Donošenje studijskog programa)

- (1) Studijski program donosi znanstveno-nastavno vijeće (fakultetsko vijeće), umjetničko-nastavno vijeće uz suglasnost senata i nadležnog ministarstva, a sadrži:
 - a) stručni i akademski naziv i stupanj koji se stječe završetkom studija,
 - b) uvjete za upis na studijski program,
 - c) listu obveznih i izbornih predmeta i broj sati potrebnih za njihovu realizaciju,
 - d) bodovnu vrijednost svakog predmeta i završnog rada iskazanu u ECTS bodovima,
 - e) uvjete za prelazak s drugih studijskih programa u okviru istih ili srodnih područja studija,
 - f) način izbora predmeta iz drugih studijskih programa,
 - g) uvjete upisa u sljedeći semestar ili tromjesečje, odnosno sljedeću godinu studija te način završetka studija,
 - h) način izvođenja studija i način provjere znanja za svaki predmet i
 - i) druga pitanja od značaja za izvođenje studijskog programa.

(2) Usklađivanje studijskog programa s organizacijom rada i dostignućima znanosti i umjetnosti ne smatra se novim studijskim programom.

(3) Kod utvrđivanja studijskog programa ustrojbeni jedinica treba osobito brinuti da studij bude:

- a) suvremen i primjeren mogućnostima i interesima studenta, te potrebama poslodavca,
- b) usporediv sa srodnim programima na referentnim stranim visokoškolskim ustanovama.

Članak 128. (Zajednička diploma)

(1) Visokoškolske ustanove, domaće i strane, mogu usvojiti zajednički studijski program koji izvode dvije ili više visokoškolskih ustanova koje imaju akreditaciju za odgovarajući studijski odsjek.

(2) Studijskim programom iz stavka (1) ovoga članka stječe se zajednička diploma o čijem izgledu i sadržaju nalog donosi nadležna agencija.

Članak 129. (Provjera znanja)

(1) Uspješnost studenata u svladavanju pojedinog nastavnog predmeta kontinuirano se prati tijekom nastave, na način predviđen nastavnim planom i programom, odnosno studijskim programom i izražava u bodovima.

(2) Općim aktom visokoškolske ustanove bliže se uređuje način polaganja ispita i ocjenjivanja studenata.

(3) Općim aktom visokoškolske ustanove uređuje se i postupak prigovaranja na dobivenu ocjenu.

Članak 130. (Ispit)

(1) Ispit je jedinstven i polaže se usmeno, pismeno, odnosno praktično.

(2) Ispit se polaže u sjedištu visokoškolske ustanove, odnosno u objektima navedenim u dozvoli za rad.

(3) Izuzetno, visokoškolska ustanova može organizirati polaganje ispita izvan sjedišta samo ako se radi o ispitu iz predmeta čiji karakter to zahtijeva.

Članak 131. (Statut visokoškolske ustanove)

Statutom visokoškolske ustanove ili drugim općim aktom bliže se uređuju naročito:

- a) vrijeme održavanja nastave za redovite i izvanredne studente;
- b) način polaganja ispita i izvršavanja drugih obveza;
- c) način i vrijeme obavještanja studenata o ostvarivanju prava i izvršavanju obveza iz nastave, o datumu i mjestu održavanja ispita i o rezultatima ispita i drugih izvršenih obveza;
- d) pravo prigovora na ocjenu;
- e) bliži uvjeti za upis u narednu godinu studija;

- f) uvjeti stjecanja diplome,
- g) prava i obveze studenata koji su obnovili upis;
- h) uvjeti i način ponovnog stjecanja statusa studenta;
- i) način priznavanja položenih ispita na drugoj visokoškolskoj ustanovi;
- j) uvjeti za nastavak studija prilikom prelaska s druge visokoškolske ustanove;
- k) uvjeti pod kojima zainteresirane osobe mogu pohađati nastavu i polagati ispite iz određenih nastavnih predmeta;
- l) uvjeti za prijevremeno završavanje studija;
- m) uvjeti i način uključivanja studenata u znanstvenoistraživački rad;
- n) pohvale i nagrade;
- o) lakše i teže povrede obveza studenata;
- p) zaštita prava studenata, nadležnih tijela i postupak odlučivanja o pravima, obvezama i odgovornostima studenata i o zaštiti prava kandidata koji nisu primljeni po natječaju za upis u prvu godinu studija;
- q) obveze nastavnika i suradnika u izvođenju nastave i dr.

Članak 132.
(Polaganje ispita)

(1) Polaganjem ispita student stječe određeni broj bodova u skladu sa studijskim programom.

(2) Student koji ne položi ispit iz obveznog predmeta do početka naredne školske godine, upisuje isti predmet.

(3) Student koji ne položi izborni predmet može se ponovo upisati na isti predmet ili se opredijeliti za drugi izborni predmet.

(4) Studijskim programom može se uvjetovati opredjeljenje studenata za određeni predmet prethodno položenim ispitima iz jednog ili više predmeta utvrđenih studijskim programom.

(5) Pravila studija bliže se uređuju statutom.

Članak 133.
(Mirovanje prava i obaveza studenata)

(1) Prava i obveze studenta miruju dok je na porodiljskom dopustu ili tijekom trajanja bolesti zbog koje nije mogao pohađati nastavu i polagati ispite, a što utvrđuje dekan na osnovu prethodno pribavljenog mišljenja liječnika.

(2) Visokoškolska ustanova može studentu, na njegov zahtjev, odobriti da mu iz opravdanih razloga, određeno vrijeme, a najduže godinu dana, miruju prava i obveze. Zahtjev za mirovanje se podnosi u vrijeme upisa prvog semestra ili tromjesečja tekuće školske godine.

(3) Vrijeme u statusu mirovanja studenta se ne uzima u obzir pri određivanju participacije u troškovima studija po osnovu obnavljanja studijskih godina.

Članak 134.
(Prestanak statusa studenta)

Studentu, kome ne miruju prava i obveze, u skladu s člankom 133. i koji ne upiše narednu godinu studija, odnosno ne obnovi upis u istu godinu studija, prestaje status studenta.

Članak 135. (Ocjenjivanje)

- (1) Uspješnost studenata prati se kontinuirano tijekom nastave i izražava u bodovima.
- (2) Studijskim programom utvrđuje se odnos bodova stečenih u predispitnim obvezama i na ispitu, s tim da pred ispitne obveze ne mogu iznositi manje od 30 ni više od 70 bodova.
- (3) Uspjeh studenta na ispitu ocjenjuje se brojnom, opisnom ili slovnom ocjenom kako slijedi:
 - Ocjena 1 (jedan), opisno „nedovoljan ili ne zadovoljava minimalne kriterije“, odgovara slovnoj ocjeni „F,FX“
 - Ocjena 2 (dva), opisno „dovoljan ili zadovoljava minimalne kriterije“, odgovara slovnoj ocjeni „E“
 - Ocjena 2 (dva), opisno „dovoljan ili dobar sa značajnim nedostacima“, odgovara slovnoj ocjeni „D“
 - Ocjena 3 (tri), opisno „dobar ili prosječan s primjetnim greškama“, odgovara slovnoj ocjeni „C“
 - Ocjena 4 (četiri), opisno „vrlo dobar ili iznad prosjeka, sa ponekom pogrješkom“, odgovara slovnoj ocjeni „B“
 - Ocjena 5 (pet), opisno „izvrstan ili izuzetan uspjeh bez pogrješaka ili sa neznatnim pogrješcima“, odgovara slovnoj ocjeni „A“
- (4) Prolazne su ocjene od 2 (dva, dovoljan, „E“) do 5 (pet, izvrstan, „A“). U studentsku knjižicu (indeks) se upisuju samo prolazne ocjene iz stavka (3) ovoga članka.
- (5) Uspješnost studenata prati se kontinuirano tijekom nastave i izražava u bodovima i postocima.
- (6) Studijskim programom utvrđuje se odnos bodova stečenih u predispitnim obvezama i na ispitu, s tim da predispitne obveze ne mogu iznositi manje od 30 ni više od 70 bodova.
- (7) Svaki predmet ukupno nosi 100 obrazovnih bodova, koje student kroz aktivnost tijekom nastave ostvaruje 70, a na završnom ispitu 30 obrazovnih bodova koji se pretvaraju u % **usvojenog znanja** (teorijskog i/ili činjeničnog), **vještina** (kognitivnih i praktičnih) i **kompetencija** (odgovornosti i samostalnosti), radi utvrđivanja uspjeha studenta na predmetu.
- (8) Jedan obrazovni bod predstavlja 1.0 % usvojenog znanja, vještina i kompetencija. Postotak usvojenog znanja, vještina i kompetencija studenta izražava se od 0.0 do 100%.
- (9) Minimalno potrebno usvojeno znanje, vještine i kompetencije studenta za prolaz na predmetu iznosi 40 %, a na obvezni završni ispit izlazi student koji je tijekom nastave ostvario od 40.0 do 70.0 % .
- (10) Student koji je ostvario od 0.0% do 39.9 % usvojenosti znanja, vještina i kompetencija, ocjenjuje se ocjenom 1 (jedan) nedovoljan, odnosno FX ili F, te nije zadovoljio uvjete za stjecanje kvalifikacije.

Članak 136. (Završni rad i disertacija)

- (1) Studijskim programom prvog ciklusa može biti predviđen završni rad.
- (2) Studijski program drugog ciklusa obavezno sadrži diplomski rad.

(3) Doktorska disertacija je završni dio studijskog programa trećeg ciklusa, osim doktorata umjetnosti, koji je umjetnički projekt.

(4) Broj bodova kojima se iskazuje završni rad, odnosno završni dio studijskog programa ulazi u ukupan broj bodova potrebnih za završetak studija.

(5) Način i postupak pripreme i obrane diplomskog rada, odnosno disertacije uređuje se općim aktom visokoškolske ustanove.

Članak 137.

(Nastavni plan i program)

(1) Nastava se izvodi po nastavnom planu i nastavnom programu.

(2) Nastavnim planom utvrđuju se nastavni predmeti, ukupan broj sati predavanja, vježbi i drugih oblika nastavnog rada (u daljem tekstu: nastava).

(3) Nastavnim programom utvrđuje se sadržaj nastavnog predmeta, način izvođenja nastave i polaganja ispita i drugih vidova provjere znanja, obvezni udžbenici, priručnici i druga obvezna literatura na osnovi koje se polaže ispit iz tog nastavnog predmeta, kao i broj ECTS bodova.

Članak 138.

(Donošenje nastavnih planova i programa)

(1) Nastavne planove i nastavne programe svih ciklusa donose znanstveno-nastavna (fakultetska) vijeća, odnosno umjetničko-nastavna vijeća ustrojbenih jedinica na koje suglasnost daje senat i nadležno ministarstvo.

(2) Visokoškolska ustanova će osigurati učinkovitu dostupnost i transparentnost nastavnih planova i programa.

Članak 139.

(Primjena nastavnih planova i programa)

Primjenu nastavnih planova i nastavnih programa prati senat visokoškolske ustanove koji je dužan svake četiri godine od početka njihove primjene pokrenuti postupak za njihovo cjelovito preispitivanje.

Članak 140.

(Završetak započelog studija)

Studenti imaju pravo da završe započeti studij po nastavnom planu i programu koji je važio prije izvršene izmjene, u roku utvrđenom statutom visokoškolske ustanove.

Članak 141.

(Nastavni predmeti)

(1) Nastavni predmeti su obvezni, stručni, izborni, zajednički i opći.

(2) Nastavni predmeti mogu se nastavnim planom definirati kao obvezni za pojedine studijske programe i izborni.

(3) Sveučilište može utvrditi da neki od stručnih predmeta budu zajednički predmeti kojima se daje zajednička stručna osnova studentima koji studiraju komplementarna znanstvena, odnosno umjetnička područja.

(4) Nastava i ispiti iz određenih predmeta mogu se obavljati i na drugoj visokoškolskoj ustanovi koja je matična za taj predmet, što se uređuje ugovorom između visokoškolskih ustanova.

(5) Opće nastavne predmete matičnog sveučilišta utvrđuje senat.

Članak 142. (Ustroj nastave)

(1) Nastava i ispiti obavljaju se tijekom akademske godine.

(2) Akademska godina počinje od 01. listopada tekuće kalendarske godine i traje do 30. rujna naredne kalendarske godine.

(3) Datum početka nastave, vremenski plan realizacije nastavnih planova i ispitivanja studenata utvrđuje senat.

(4) Nastava se ustrojava po semestrima, gdje jedan semestar traje najmanje 10 radnih tjedana, ili tromjesečjima, gdje jedno tromjesečje traje najmanje 10 radnih tjedana, što se utvrđuje statutom.

Članak 143. (Tjedno opterećenje studenata)

Tjedni broj nastave za studente određuje se na osnovu nastavnog plana i programa.

Članak 144. (Dragovoljni rad)

(1) Dragovoljni rad je rad studenata bez naknade, koji organizira visokoškolska ustanova na projektima od značaja za lokalnu zajednicu i koji se vrednuju u sustavu visokog obrazovanja.

(2) Uvjeti, način organiziranja i vrednovanja dragovoljnog rada uređuju se općim aktom visokoškolske ustanove.

Članak 145. (Počasni doktorat)

(1) Sveučilište može dodijeliti počasni doktorat (*honoris causa*) istaknutim znanstvenim i javnim osobama iz zemlje i inozemstva za izuzetne doprinose u pojedinim područjima znanstvenog, znanstveno-nastavnog, kulturnog i umjetničkog stvaralaštva, kao i za izuzetne doprinose u duhovnom i materijalnom razvoju i djelovanju na promociji mira, tolerancije, humanosti.

(2) Postupak dodjele i oduzimanja počasnog doktorata utvrđuje se općim aktom sveučilišta.

XIII. FINANCIRANJE

Članak 146. (Financiranje visokoškolskih ustanova)

(1) Visokoškolska ustanova stječe sredstva za obavljanje svoje djelatnosti:

- a) iz sredstava osnivača;
- b) iz sredstava fondova;

- c) donacija, oporuka i poklona;
- d) od školarine;
- a) prodajom intelektualnih, kulturnih, materijalnih i komercijalnih dobara i usluga;
- b) iz prihoda na osnovu autorskih prava i patenata;
- c) iz drugih izvora u skladu sa zakonom.

(2) Način financiranja visokoškolske ustanove uređuje se osnivačkim aktom i statutom.

Članak 147. **(Sredstva za provođenje studijskih programa)**

(1) Osnivač/i u proračunu osigurava/ju sredstva za financiranje djelatnosti javne visokoškolske ustanove kao i za obavljanje znanstvenoistraživačkog odnosno umjetničkog rada koji je u funkciji podizanja kvaliteta nastave.

(2) Sredstvima iz stavka 1. ovog članka osiguravaju se:

- a) plaće, naknade plaća i naknade uposlenicima u javnoj visokoškolskoj ustanovi u skladu sa zakonom i kolektivnim ugovorom te drugim licima koja sudjeluju u znanstveno-nastavnom procesu,
- b) oprema za rad i stvaranje uvjeta za studiranje,
- c) materijalni troškovi i investicijsko održavanje,
- d) rad drugih pravnih osoba, čiji je osnivač sveučilište te čijom se djelatnošću osigurava cjelovitost i potreban standard sustava visokog obrazovanja,
- e) razvoj i ulaganja u ustanovi i poticanje razvoja znanstveno-nastavnog, nastavnog i umjetničko-nastavnog rada,
- f) rad s darovitim studentima i međunarodna suradnja,
- g) druge namjene u skladu sa zakonom.

(3) Županija može zajedno s drugim županijama i/ili općinama utemeljiti Fond za visoko obrazovanje.

(4) Aktom o utemeljenju bliže se uređuje osnivanje i način rada Fonda iz stavka (3) ovog članka.

Članak 148. **(Vlastiti prihodi)**

(1) Vlastiti prihodi javne visokoškolske ustanove pripadaju toj ustanovi i troše se u skladu sa zakonom, podzakonskim propisima, statutom i usvojenim financijskim planom.

(2) Ustrojbene jedinice visokoškolske ustanove imaju podračune u okviru žiro računa visokoškolske ustanove.

(3) Ustrojbene jedinice visokoškolske ustanove na svom podračunu raspolažu vlastitim sredstvima koja ostvaruju na temelju upisnina i sredstava ostvarenih obavljanjem drugih usluga iz svoje djelatnosti.

(4) Osobe ovlaštene za rukovanje pod-računom ustrojbene jedinice su dekan (ravnatelj) i osobe ovlaštene od strane dekana. Ustrojbene jedinice slobodno upravljaju i raspolažu sredstvima.

(5) Ustrojbene jedinice izdvajaju dio iz vlastitih sredstava za financiranje zajedničkih poslova i zajedničkih projekata visokoškolske ustanove, sukladno njezinom godišnjem planu i proračunu, a što se uređuje statutom visokoškolske ustanove.

(6) Bliže odredbe o financiranju visokoškolske ustanove i njezinih ustrojbenih jedinica regulirat će se statutom visokoškolske ustanove.

Članak 149.
(Nadzor nad provođenjem ovog Zakona)

(1) Nadzor nad provođenjem zakonitosti rada visokoškolskih ustanova obavlja nadležno ministarstvo.

(2) Nadzor iz stavka (1) ovog članka obavlja se na način koji ne narušava autonomiju visokoškolske ustanove i ne ometa njen redoviti rad.

Članak 150.
(Inspeksijski nadzor)

Inspeksijski nadzor nad radom visokoškolskih ustanova obavlja nadležni županijski inspektor za visoko obrazovanje.

XIV. KAZNENE ODREDBE

Članak 151.

(1) Novčanom kaznom do 10.000 KM kaznit će se za prekršaj visokoškolska ustanova:

- a) ako se na visokoškolskoj ustanovi obavlja političko, stranačko, vjersko organiziranje ili djelovanje (članak 11. ovog Zakona);
- b) ako rektor ili ravnatelj ne obustavi izvršenje općeg akta koji nije u suglasnosti s ustavom ili je u suprotnosti sa zakonom, kao i pojedinačnog akta kojim se nanosi šteta visokoškolskoj ustanovi ili društvenoj zajednici i o tome ne obavijesti nadležno ministarstvo (članak 56. ovog Zakona).

(2) Za prekršaje iz stavka 1. ovog članka kaznit će se i odgovorna osoba u visokoškolskoj ustanovi novčanom kaznom do 500 KM.

Članak 152.

(1) Novčanom kaznom do 8.000 KM kaznit će se za prekršaj visokoškolska ustanova:

- a) ako otpočne s radom prije donošenja rješenja o ispunjavanju uvjeta za osnivanje i početak rada i obavljanja djelatnosti visokog obrazovanja suprotno članku 19. stavak (3) ovog Zakona;
- b) ako visokoškolska ustanova počne s radom bez dobivanja licence i akreditacije suprotno odredbama članka 27., 28., 29., 30. i 31. ovog Zakona;
- c) ako izvodi nastavu po nastavnom planu i programu koji nije donio nadležni organ suprotno članku 38. ovog Zakona;
- d) ako provodi izbor nastavnika i suradnika suprotno odredbama članka 77., 78., 79., 80. i 81. ovog zakona;
- e) ako ne pokrene i provede postupak za izbor nastavnika i suradnika u isto ili više zvanje u skladu s odredbama članka 70. ovog zakona;
- f) ako ne provede postupak upisa studenata u skladu s odredbama članka 89., 90., 91., 92. i 93. ovog Zakona,
- g) ako upiše studenta, suprotno odredbama članka 124. ovog zakona;

(2) Za prekršaje iz prethodnog stavka ovog članka kaznit će se i odgovorna osoba u visokoškolskoj ustanovi novčanom kaznom do 1.500 KM.

Članak 153.

(1) Novčanom kaznom do 5.000 KM kaznit će se za prekršaj visokoškolska ustanova:

- a) ako rektor ili ravnatelj bude imenovan ili razriješen suprotno odredbama članka 52. i 55. ovog Zakona,
- b) ako ravnatelj bude imenovan suprotno odredbi članka 67. ovog zakona.

(2) Za prekršaje iz stavka (1) ovog članka kaznit će se i odgovorna osoba na sveučilištu, novčanom kaznom do 1.000 KM.

XV. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 154. (Organizacijske promjene)

(1) Danom stupanja na snagu ovog Zakona Sveučilište u Mostaru i njegove članice-ustrojbene jedinice, kako slijedi:

1. Agronomski i prehrambeno tehnološki fakultet,
2. Ekonomski fakultet,
3. Građevinski fakultet,
4. Filozofski fakultet,
5. Fakultet prirodoslovno-matematičkih i odgojnih znanosti,
6. Pravni fakultet,
7. Fakultet strojarstva i računarstva,
8. Akademija likovnih umjetnosti,
9. Medicinski fakultet i
10. Fakultet zdravstvenih studija,

kao i znanstvene ustrojbene jedinice (instituti) i druge pravne osobe u sastavu Sveučilišta, nastavljaju s radom prema dosadašnjim popisima do usklađivanja istih s novim propisima.

(2) Sveučilište u Mostaru uskladit će svoj Statut i druge opće akte potrebne za prilagodbu ustroja novim propisima u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu istih.

(3) Članovi upravnog vijeća, rektor i prorektori Sveučilišta u Mostaru, te dekani i prodekani fakulteta i drugih ustrojbenih jedinica, izabrani prije stupanja na snagu novih propisa, ostaju na istoj dužnosti do isteka mandata na koji su izabrani. Navedeni dužnosnici kojima je istekao mandat, a nisu doneseni ili usklađeni propisi za njihov izbor sukladno novim propisima, mogu se birati po ranijim propisima.

(4) Integriranje Sveučilišta u Mostaru započinje danom stupanja na snagu novih propisa, a završiti će danom koji odredi svojom odlukom Upravno vijeće Sveučilišta u Mostaru, a najdalje do 30. rujna 2011. godine.

(5) Sveučilište u Mostaru nastavlja s radom kao javna visokoškolska ustanova na službenom hrvatskom jeziku.

(6) Suosnivači Sveučilišta u Mostaru mogu sporazumom odrediti koji će se zakonski propisi primjenjivati na Sveučilište u Mostaru, bez obzira na njegovo sjedište.

Članak 155.
(Nadležnost nadležnog ministarstva)

Nadležno ministarstvo odnosno ministar će u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona donijeti bliže propise o:

- a) radu povjerenstva matičara iz članka 17. ovog Zakona;
- b) načinu vođenja matičnih knjiga iz članka 37. ovog Zakona,
- c) sadržaju javnih isprava iz članka 38. ovog Zakona,
- d) sadržaju i načinu vođenja registra iz članka 42. ovog Zakona,
- e) minimalnom sadržaju indeksa iz članka 92. ovog Zakona,
- f) pravilniku o akademskim titulama iz članka 125. ovog Zakona,
- h) drugim podzakonskim aktima potrebnim za implementaciju ovog *Zakona*.

Članak 156.
(Financiranje visokoškolske ustanove)

(1) Vlada Županije Zapadnohercegovačke će u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovoga zakona donijeti uredbu o načinu financiranja studentskih ciklusa iz sredstava proračuna Županije na prijedlog Sveučilišta u Mostaru i Standarde i normative za visoko obrazovanje.

(2) Danom stupanja na snagu ovoga Zakona, Županija će nastaviti financirati djelatnost Sveučilišta u Mostaru.

Članak 157.
(Pravo na završetak studija)

(1) Postupci za izbor nastavnika i suradnika, započeti prije stupanja na snagu ovog Zakona, okončat će se pod uvjetima, postupku i u rokovima utvrđenim ranijim propisima.

(2) Opći akti visokoškolske ustanove i ugovori o radu i radno-pravnom statusu zaposlenika uskladit će se s odredbama ovog Zakona u roku od godinu dana od stupanja na snagu ovog Zakona.

(3) Student upisan na visoku školu ili studijski odsjek u dvogodišnjem trajanju prije stupanja na snagu ovog Zakona ima pravo završiti započeti studij prema nastavnom planu i programu koji je važio u vrijeme njegovog upisa u roku utvrđenom statutom sveučilišta.

(4) Student upisan na dodiplomski ili postdiplomski studij na dan stupanja na snagu ovog Zakona ima pravo dovršiti započeti studij prema nastavnom planu i programu koji je važio prilikom upisa u prvu godinu studija i steći odgovarajući stručni, odnosno znanstveni naziv prema propisima koji su važili do stupanja na snagu ovog zakona.

(5) Osobe koje su prema propisima koja su važili do dana stupanja na snagu ovog Zakona stekle akademsko zvanje magistra znanosti mogu steći akademsko zvanje doktora znanosti obranom doktorske disertacije rada prema propisima koji su važili do stupanja na snagu ovog Zakona, najkasnije u roku od pet godina od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

(6) Studenti čiji je postdiplomski studij za stjecanje zvanja magistra znanosti u tijeku, mogu po završetku istog steći akademsko zvanje doktora znanosti na isti način i u istom roku kao i osobe iz stavka (5) ovog članka.

(7) Osobe koja su prema propisima koji su važili do dana stupanja na snagu ovog Zakona stekli sedmi stupanj stručne spreme, mogu steći akademsko zvanje magistra znanosti obranom magistarskog rada prema propisima koji su važili do stupanja na snagu ovog Zakona, najkasnije u roku od četiri godine od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

Članak 158.
(Stečena znanstvena i stručna zvanja)

(1) Osobe koje su stekle određena stručna i znanstvena zvanja zadržavaju pravo njihovog korištenja u skladu s propisima prema kojima su ih stekli.

(2) Osobe iz stavka (1) ovog članka mogu tražiti od visokoškolske ustanove na kojoj su stekli zvanja da im u postupku i pod uvjetima predviđenim statutom visokoškolske ustanove izda dokument (potvrdu ili diplomu) o ekvivalenciji ranije stečenog akademskog naziva s novim akademskim nazivom.

(3) Akademsko zvanje doktor znanosti stečeno po propisima koji su bili na snazi prije stupanja na snagu ovog Zakona izjednačeni su s doktoratom znanosti stečenim po ovom Zakonu, a osobe koje su ih stekle imaju ista prava kao i osobe koje su akademsko zvanje doktorat znanosti stekle po ovom Zakonu.

Članak 159.
(Ravnopravnost spolova)

Gramatička terminologija u ovom zakonu podrazumijeva uključivanje oba spola.

Članak 160.
(Teološki fakultet, visoke teološke škole i akademije)

Odredbe ovog Zakona ne odnose se na teološke fakultete, visoke teološke škole i teološke akademije. Ove institucije mogu biti u sastavu sveučilišta što se regulira posebnim ugovorom.

Članak 161.
(Prijelazno razdoblje za akreditiranje i licenciranje)

(1) Sveučilište u Mostaru stupanjem na snagu novih propisa dobiva privremenu akreditaciju (dopusnicu) od nadležnog ministarstva za razvoj visokog obrazovanja i osiguranje kvalitete. Privremenom akreditacijom određuje se rok u kojem će se obaviti akreditiranje svakog pojedinog programa koji se izučava na Sveučilištu u Mostaru, a sve sukladno kriterijima, procedurama i standardima za akreditiranje.

(2) Akreditacija Sveučilišta u Mostaru obaviti će se u razdoblju od najviše dvije godine od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

Članak 162.
(Usklađivanje propisa s ovim Zakonom)

(1) Podzakonski propisi doneseni prije stupanja na snagu ovoga zakona primjenjivat će se i nakon stupanja na snagu ovoga Zakona sve do donošenja odgovarajućih propisa prema ovome Zakonu, osim ako nisu u suprotnosti s odredbama ovoga Zakona.

(2) U roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona, propisi koji su u suprotnosti s odredbama ovoga Zakona, uskladit će se s ovim Zakonom.

Članak 163.

(1) Studentski predstavnici u senatu visokoškolske ustanove i drugim tijelima, nastavljaju s radom do izbora studentskih predstavnika prema ovom Zakonu.

(2) Druge studentske organizacije osnovane prema propisima koji su vrijedili na dan stupanja na snagu ovoga Zakona nastavljaju svoj rad. Svoje opće akte i ustroj dužne su uskladiti s ovim Zakonom u roku od 90 dana od stupanja na snagu ovoga Zakona.

(3) Visokoškolske ustanove donijet će opće akte kojima će propisati izborni postupak za provedbu prvih izbora za studentska predstavnička tijela, sukladno ovom Zakonu, u roku od 90 dana od stupanja na snagu ovoga Zakona. Prvi izbori za studentske zborove sukladno ovom Zakonu provest će se u roku od 120 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona, a mandat tako izabраниh članova trajat će do izbora članova studentskih zborova sukladno članku 116. ovog Zakona.

(4) Utemeljiteljsku sjednicu studentskog predstavničkog tijela izabranog sukladno ovom Zakonu, na kojoj će se izabrati predsjednik studentskog predstavničkog tijela te formirati povjerenstvo za izradu prijedloga statuta studentskog predstavničkog tijela, saziva čelnik visokoškolske ustanove u roku od petnaest dana od dana proglašenja pravovaljanih studentskih izbora.

Članak 164.

Sve odredbe Zakona o Sveučilišta u Mostaru koje nisu u suprotnosti sa odredbama ovog Zakona ostaju i dalje na snazi.

Članak 165.

(Prestanak važenja ranijih propisa)

Stupanjem na snagu ovog Zakona prestaje važiti Zakon o visokom školstvu («Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke br: 6/04).

Članak 166.

(Stupanje na snagu)

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Narodnim novinama Županije Zapadnohercegovačke“.

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Županija Zapadnohercegovačka
Skupština

Broj: 01-XXV-437/09
Široki Brijeg, 06. srpnja 2009.

Predsjednik
Vitimir Filipović, v.r.